

Leerkrachten in de Zaanstreek

Eindrapportage

seo • economisch onderzoek

AMSTERDAM

20 oktober 2023

Auteurs

Koen van der Ven & Daniel Pritsch

In opdracht van

schoolbesturen Agora en Zaan Primair

SEO-rapport 2023-114

INHOUDSOPGAVE

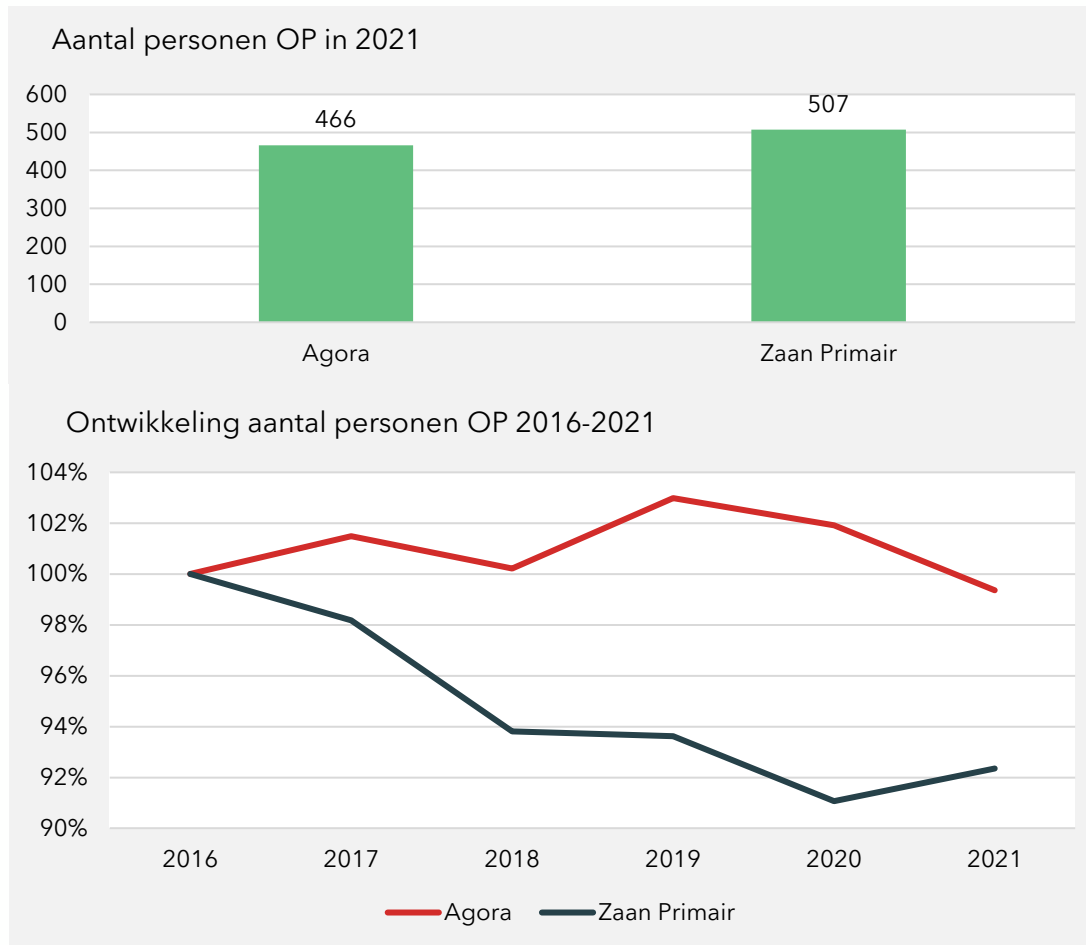
- 1 Leraren in de Zaanstreek
- 2 Mobiliteit van leraren - instroom/uitstroom
- 3 Onderwijsondersteunend personeel
- 4 Pabo-studenten
- 5 Bijlage - onderzoeksverantwoording

THEMA 1

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

Het aantal personen onderwijsgevend personeel bij de twee Zaanse besturen

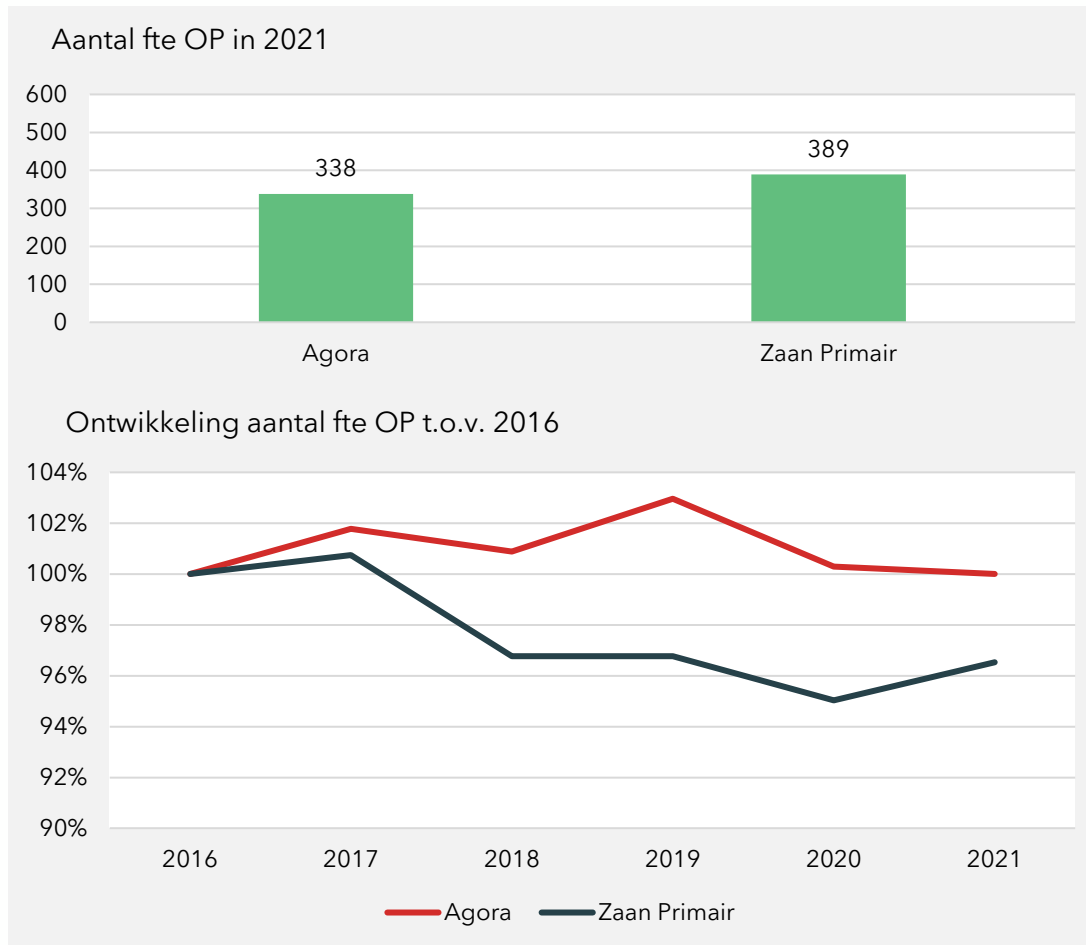

- Zaan Primair heeft in 2021 een **41 personen** onderwijsgevend personeel meer in dienst dan Agora.
- Het **aantal personen** onderwijsgevend personeel bij Agora is t.o.v. 2016 nauwelijks veranderd. Wel heeft er tussentijds wat fluctuatie plaatsgevonden.
- Bij Zaan Primair is een dalende trend zichtbaar over tijd en is het personeelsbestand met ongeveer 8 procent gedaald.

NB: onderwijsgevend personeel is exclusief LIO.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

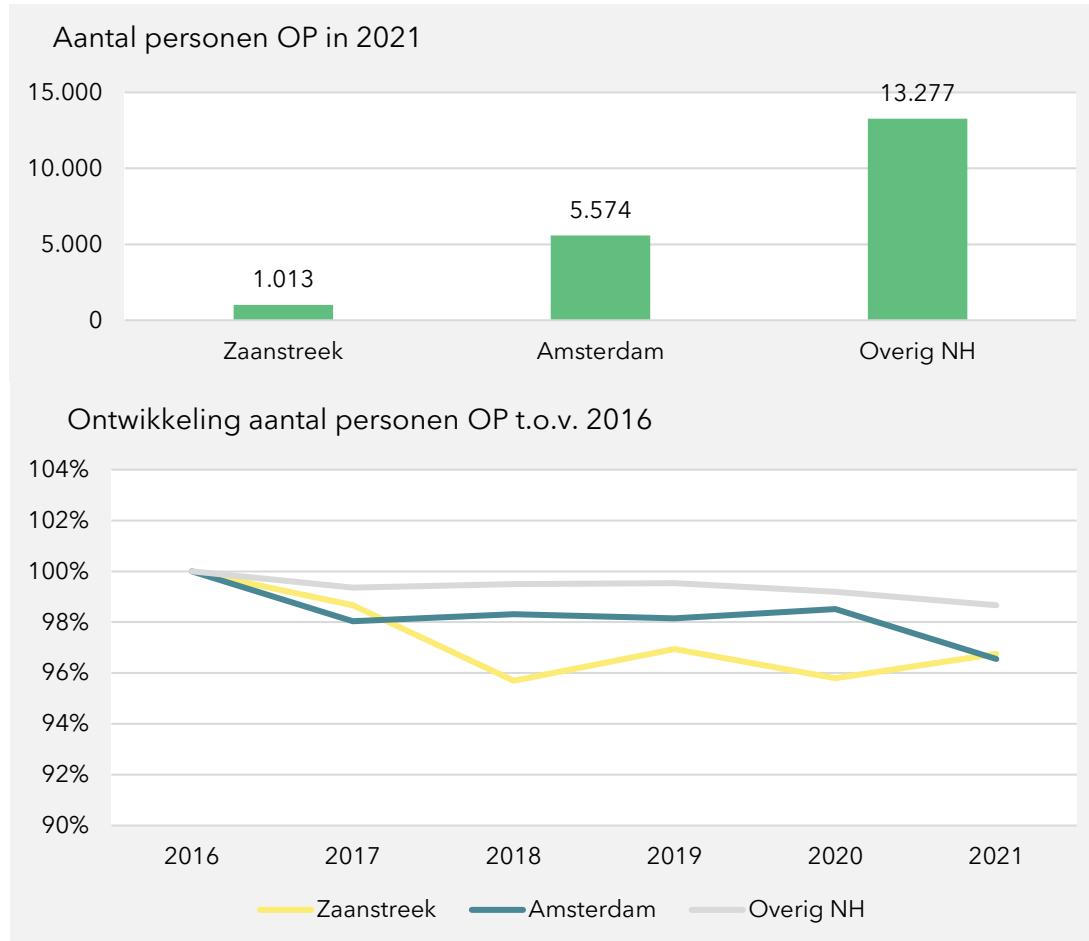
Het aantal voltijdsbanen (fte) onderwijsgevend personeel bij de twee Zaanse besturen

- Agora heeft in 2021 51 **fte** minder in dienst dan Zaan Primair. Bij Agora wordt er dus meer in deeltijd gewerkt dan bij Zaan Primair.
- Bij Agora vertonen het **aantal fte** en het **aantal personen** over tijd hetzelfde patroon over tijd.
- Bij Zaan Primair is de dalende trend bij **aantal fte** minder sterk dan bij het **aantal personen**.

LERAREN IN DE ZAANSTREEK

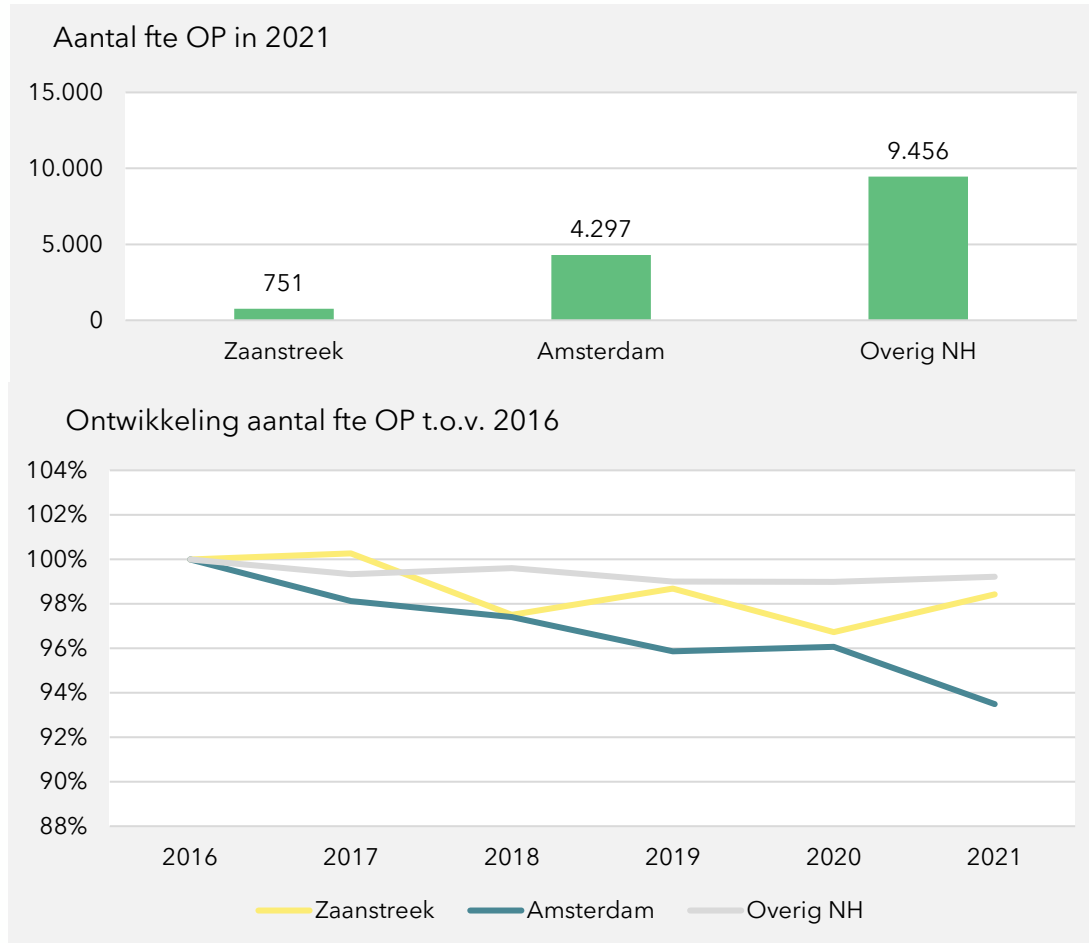
Het aantal personen onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- In de Zaanstreek als geheel zijn ongeveer 1.000 **personen** onderwijsgevend personeel werkzaam in het po in 2021.
- In Amsterdam is dat bijna 5.600 personen, in overig Noord-Holland meer dan 13.000 personen.
- In alle drie de gebieden is het aantal personen onderwijsgevend personeel gedaald tussen 2016 en 2021. In overig Noord-Holland minder sterk dan in de Zaanstreek en in Amsterdam.

LERAREN IN DE ZAANSTREEK

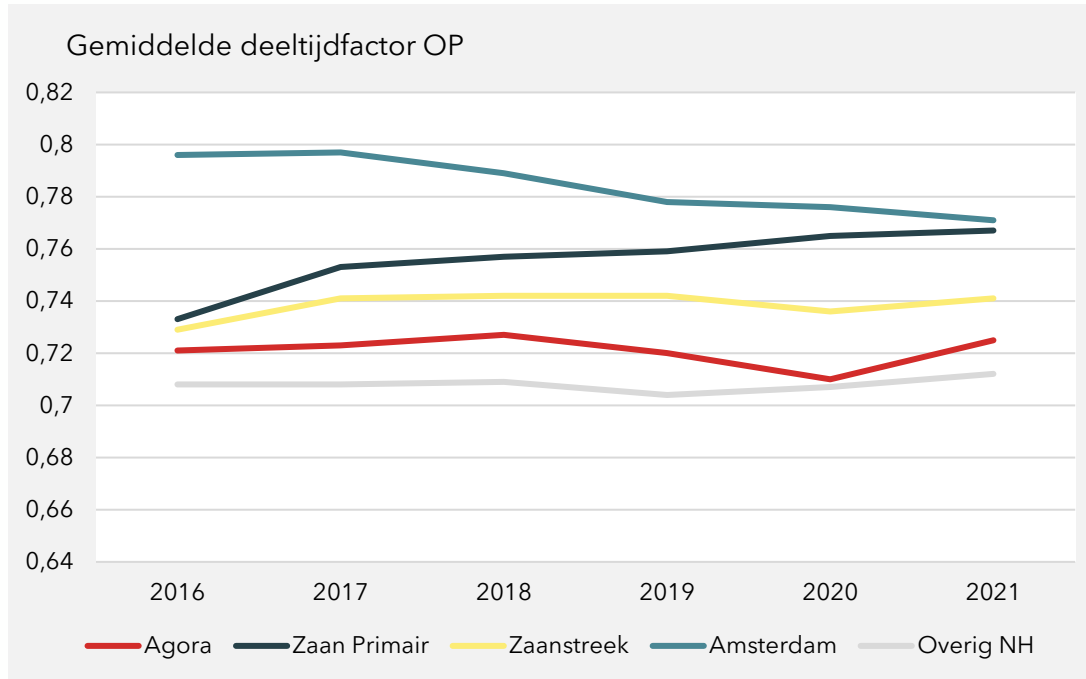
Het aantal voltijdsbanen (fte) onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- In de Zaanstreek als geheel zijn in 2021 ongeveer 750 **fte** onderwijsgevend personeel werkzaam in het po. In Amsterdam is dat ruim 4.000 fte en in overig Noord-Holland ruim 9.000 fte.
- In de Zaanstreek is de daling in **aantal fte** in onderwijsgevend personeel minder sterk in dan in **aantal personen** tussen 2016-2021.
- De daling in **aantal fte** in Amsterdam is juist sterker dan in **aantal personen**. Voor overig Noord-Holland is nauwelijks verschil tussen beide maatstaven.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

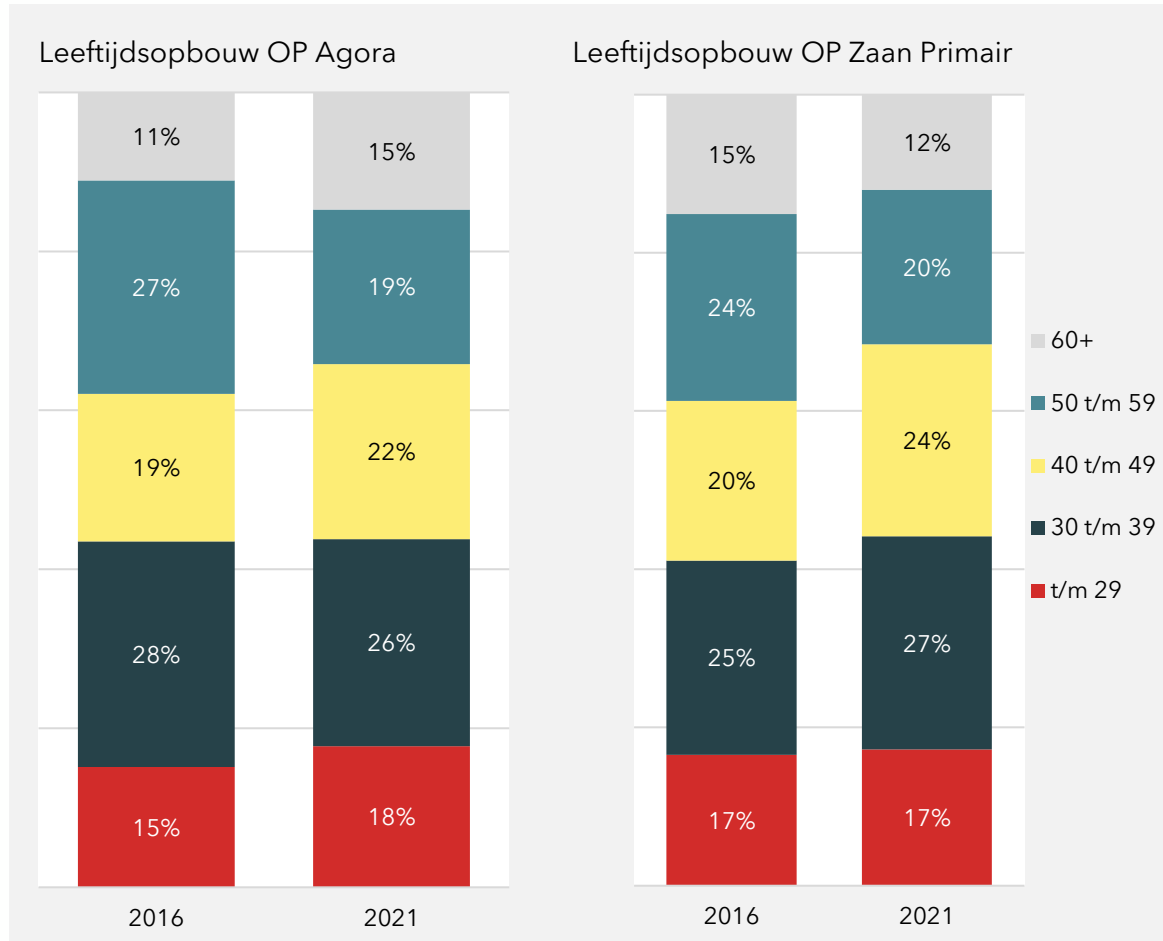
De gemiddelde deeltijdfactor uitgesplitst naar de Zaanse besturen en de regio's in Noord-Holland

- De **gemiddelde deeltijdfactor** is het hoogst in Amsterdam, het laagst in overig Noord-Holland.
- De **gemiddelde deeltijdfactor** voor de Zaanstreek ligt ertussen in, waarbij Zaan Primair een iets hogere en Agora een iets lagere gemiddelde deeltijdfactor heeft.
- Binnen Zaan Primair is de **gemiddelde deeltijdfactor** stijgend, binnen Agora is die ongeveer gelijk.
- De sterkste daling is te zien in Amsterdam.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

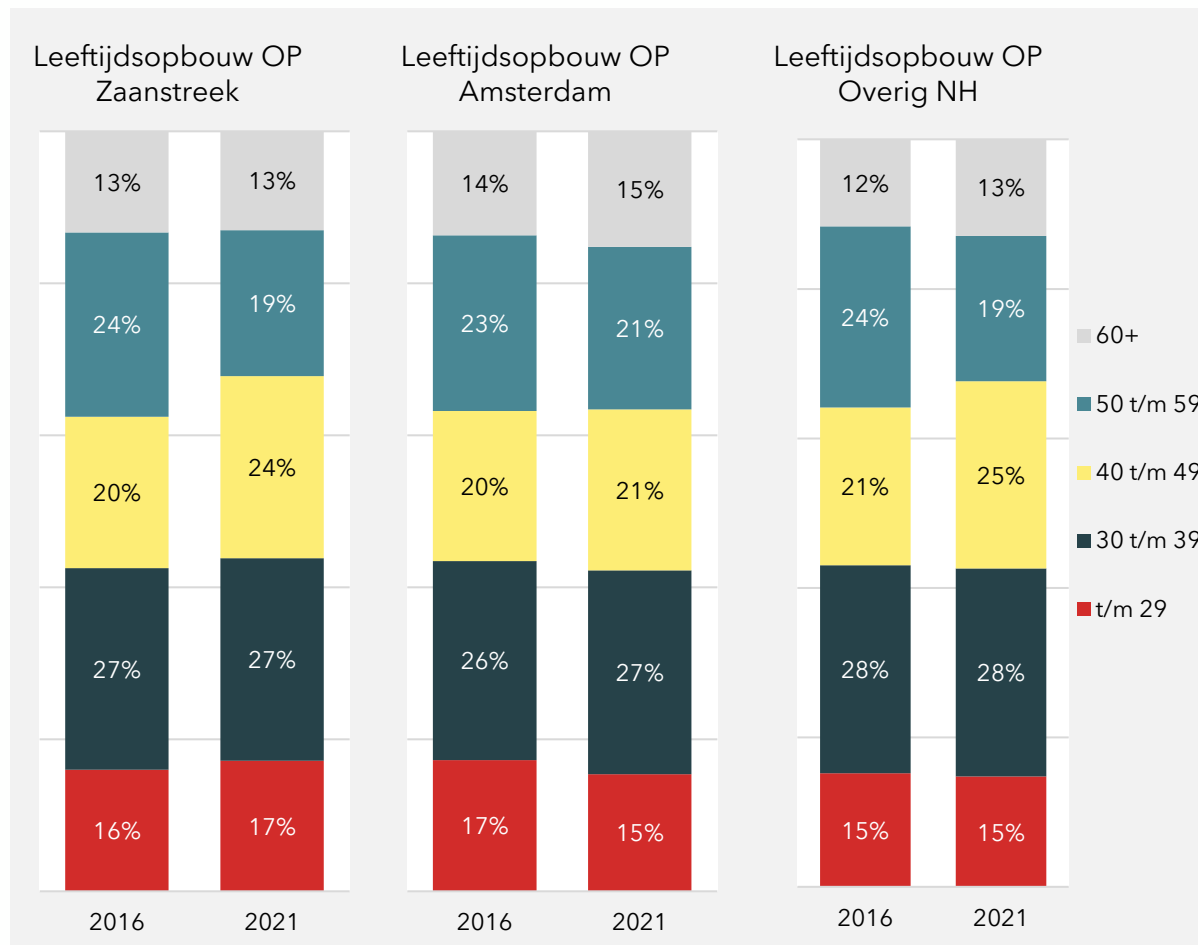
De leeftijdsopbouw van het onderwijsgevend personeel bij de Zaanse besturen

- De leeftijdsopbouw van het onderwijsgevend personeel is bij beide besturen veranderd in de periode 2016-2021.
- Bij Agora is er in alle leeftijdscategorieën verandering geweest over tijd. Een aantal leeftijdscategorieën is licht gestegen (t/m 29, veertigers en 60-plussers), het aandeel dertigers is licht gedaald en het aandeel vijftigers is het sterkst gedaald.
- Bij Zaan Primair zijn minder veranderingen geweest in de leeftijdsopbouw. Het aandeel t/m 29 jaar is onveranderd. Het aandeel vijftigers en 60-plussers is gedaald, ten faveure van veertigers en dertigers.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

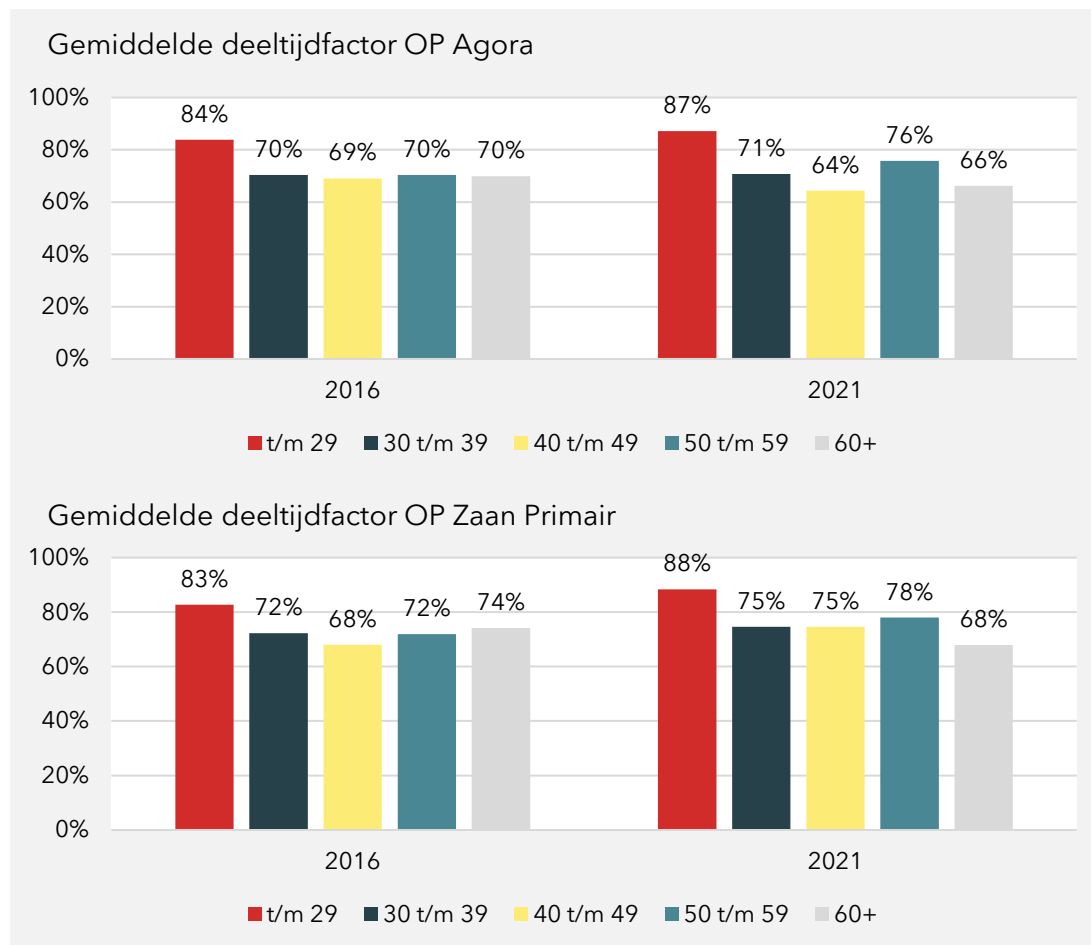
De leeftijdsopbouw van het onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- In de Zaanstreek als geheel heeft vooral een daling over tijd plaatsgevonden in de leeftijdsgroep 50-59 jaar en een stijging in de leeftijdsgroep 40-49.
- In Amsterdam is de leeftijdsverdeling nauwelijks veranderd, hoewel de groep tot en met 29 jaar licht is gedaald.
- In overig Noord-Holland is een vooral het aandeel 50-plussers gedaald.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

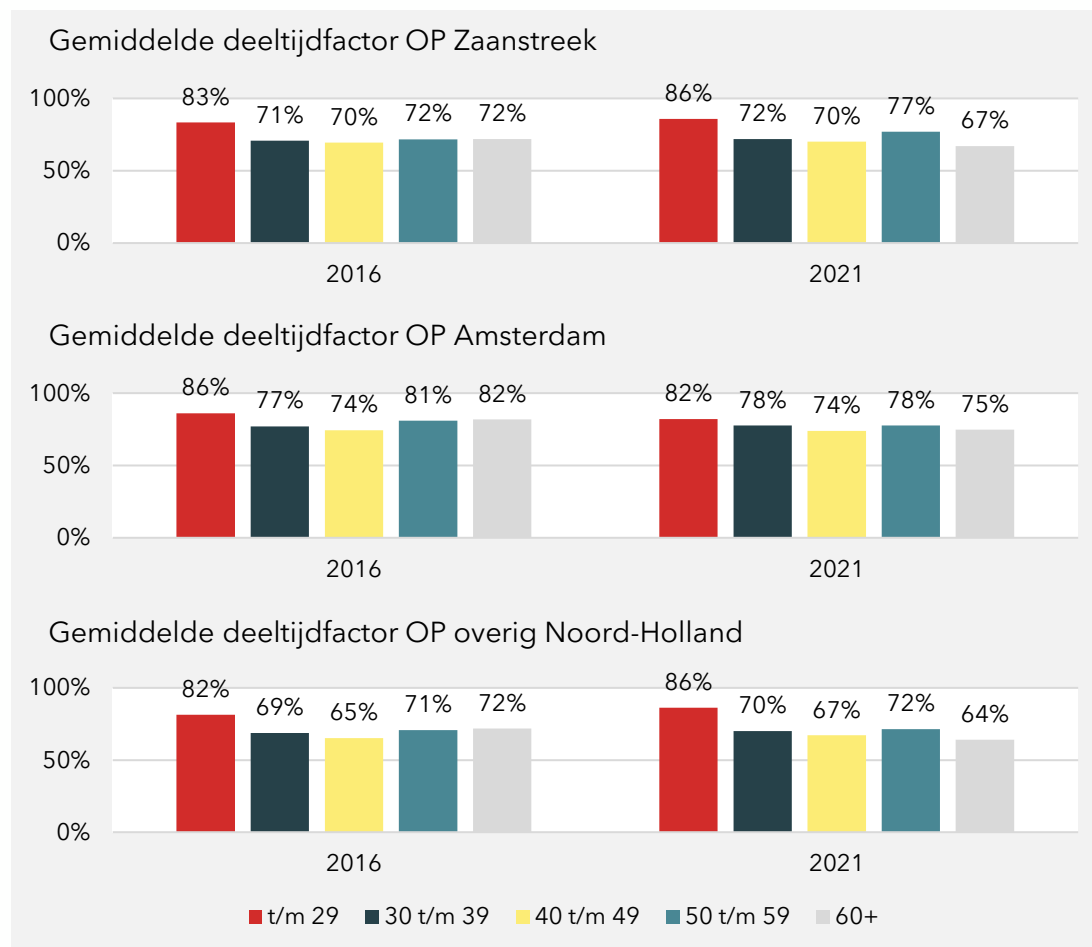
De gemiddelde deeltijdfactor per leeftijdsgroep bij de Zaanse besturen

- De gemiddelde deeltijdfactor is bij beide besturen relatief het meest gestegen bij de jongste leeftijdsgroep (t/m 29 jaar) en bij de vijftigers.
- Daar staat bij Agora vooral een daling van de deeltijdfactor tegenover bij de 60-plussers en veertigers.
- Bij Zaan Primair is een stijging van de deeltijdfactor bij bijna alle overige leeftijdsgroepen te zien, met uitzondering van de 60-plussers.

LERAREN IN DE ZAANSTREEK

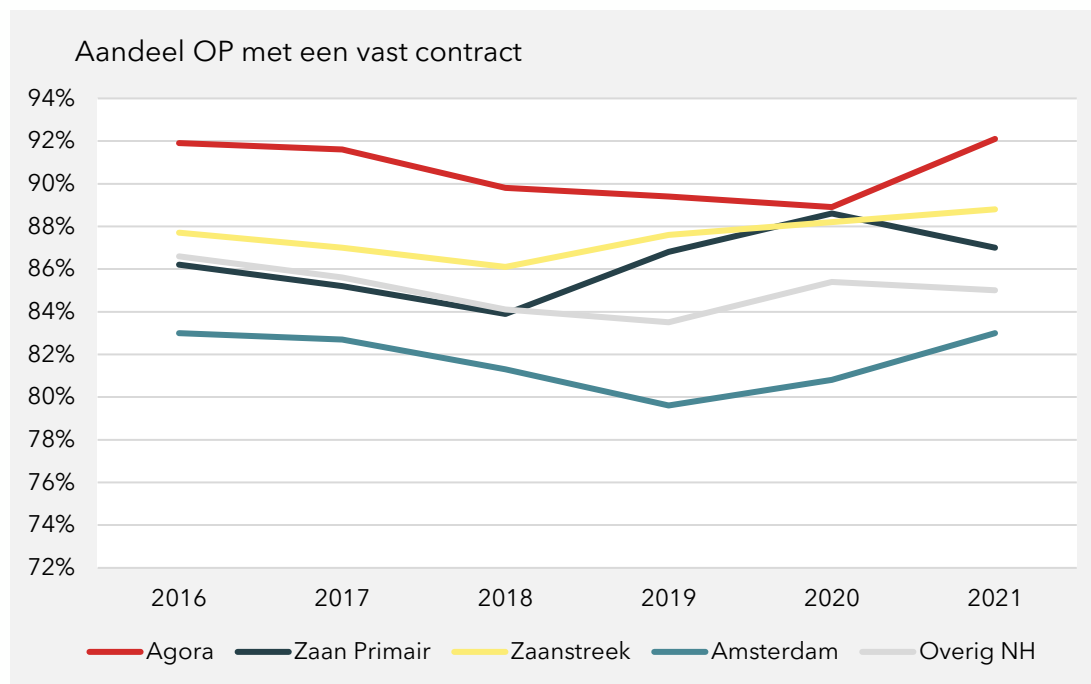
De gemiddelde deeltijdfactor per leeftijdsgroep in Noord-Holland uitgesplitst

- In de Zaanstreek en in overig Noord-Holland is de gemiddelde deeltijdfactor in de jongste leeftijdsgroep gestegen, in Amsterdam gedaald.
- De gemiddelde deeltijdfactor bij de oudste leeftijdsgroep (60+) is in heel Noord-Holland gedaald.

LERAREN IN DE ZAA NSTREEK

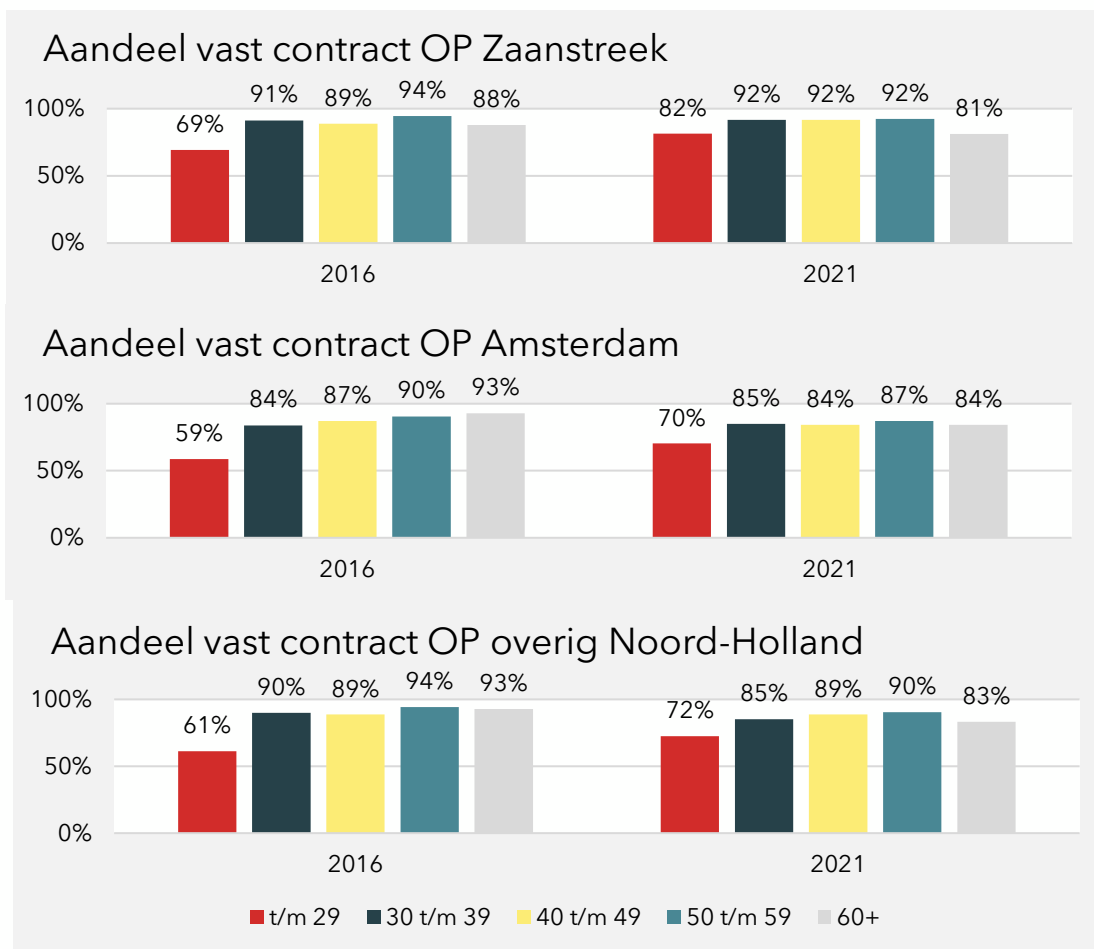
Het aandeel onderwijsgevend personeel met een vast contract

- Bij Agora heeft het onderwijsgevend personeel relatief het vaakst een vast contract.
- In Amsterdam is het aandeel met een vast contract relatief het laagst.

LERAREN IN DE ZAANSTREEK

Het aandeel met een vast contract per leeftijdsgroep in Noord-Holland uitgesplitst

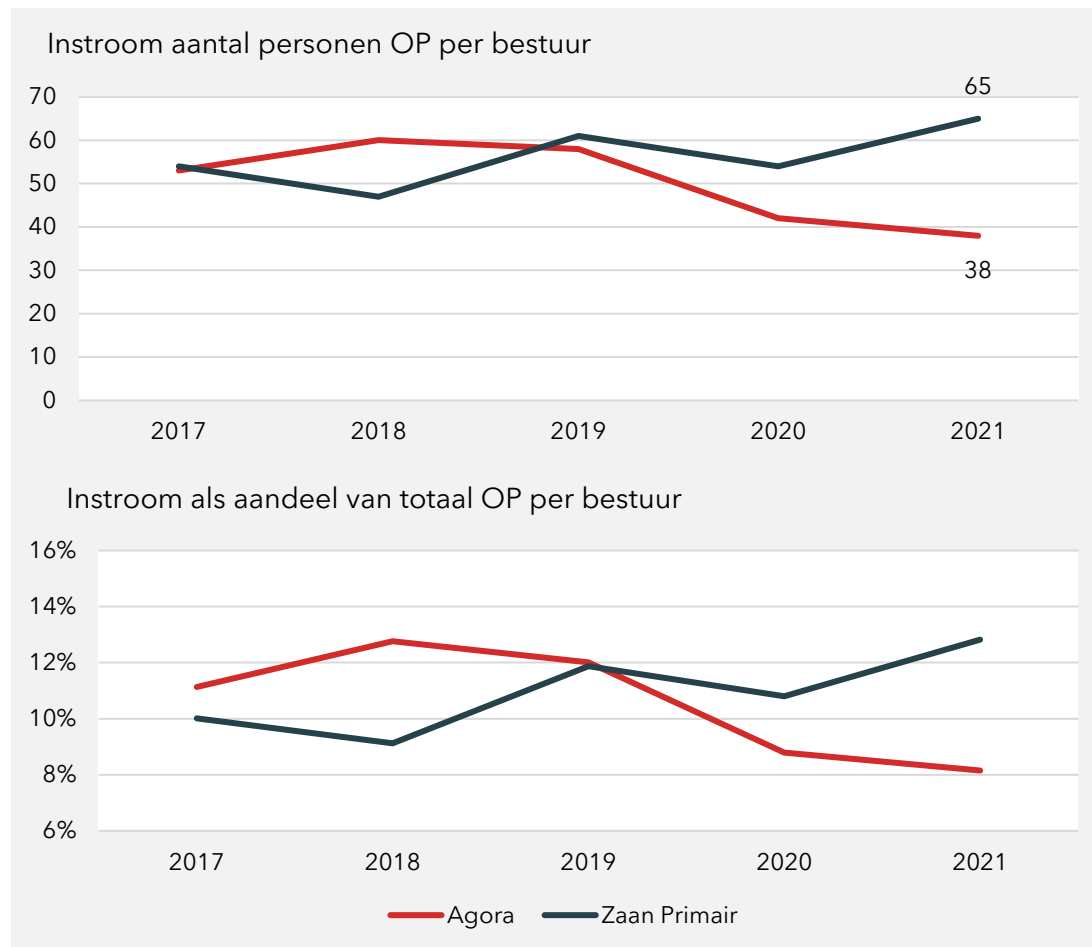
- De groep twintigers heeft relatief het minst vaak een vast contract, maar dat aandeel is in 2021 wel hoger dan in 2016.
- Het aandeel met een vast contract bij 60-plussers is juist gedaald.
- In de Zaanstreek als geheel hebben meer dan 90 procent van de dertigers, veertigers en vijftigers een vast contract, het hoogste aandeel in Noord-Holland.
- Deze resultaten zijn niet weer te geven voor de twee besturen afzonderlijk, vanwege de CBS-regels omtrent onthullingsrisico.

THEMA 2

MOBILITEIT VAN LERAREN INSTROOM/UITSTROOM

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

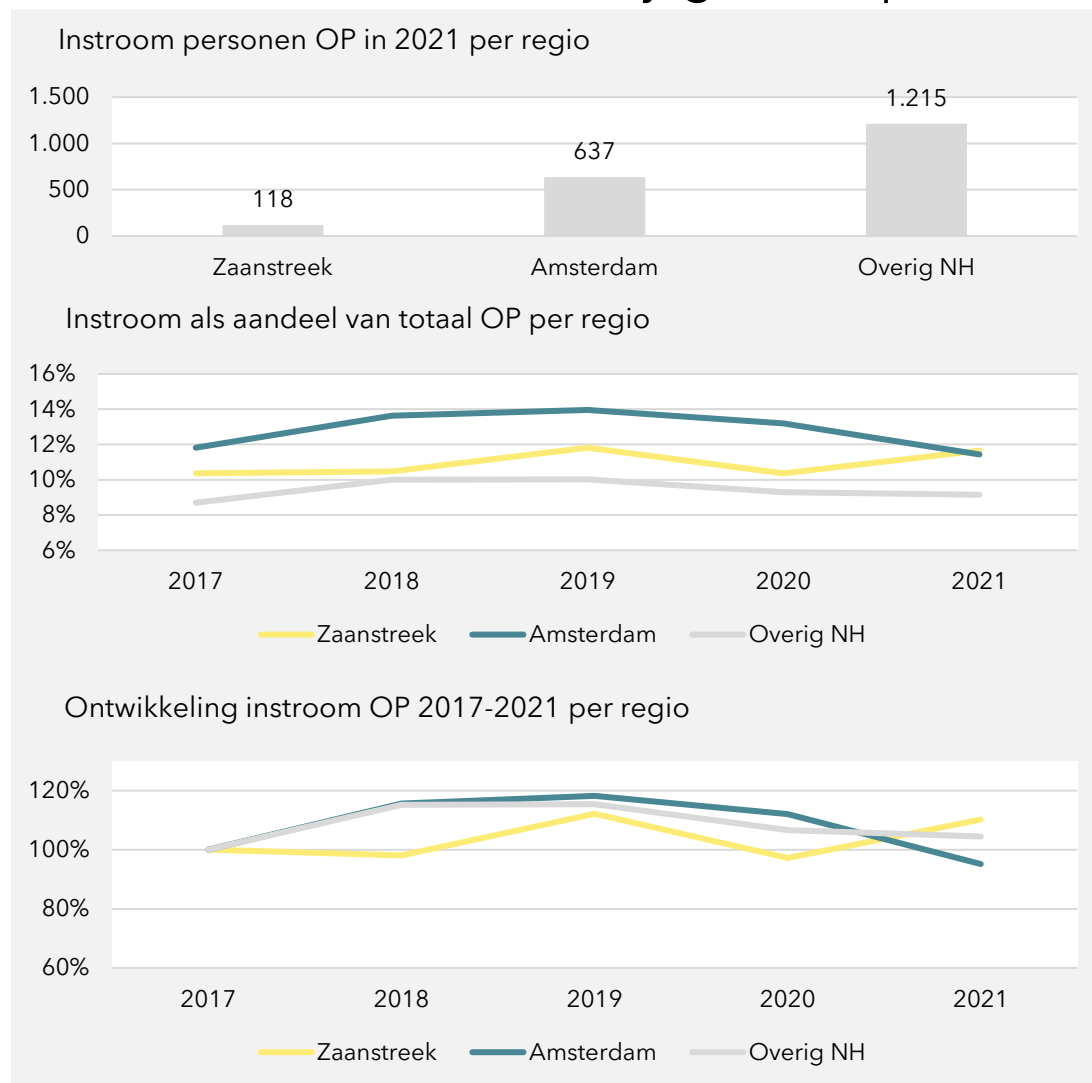
De instroom van onderwijsgevend personeel bij de Zaanse besturen

- In beide besturen is sprake van enkele tientallen nieuwe leerkrachten per jaar.
- Bij Zaan Primair is dat aantal stijgend over tijd, bij Agora juist dalend.
- De instroom in aantal personen behelst ongeveer 8 tot 13 procent van het totale leerkrachtenbestand.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

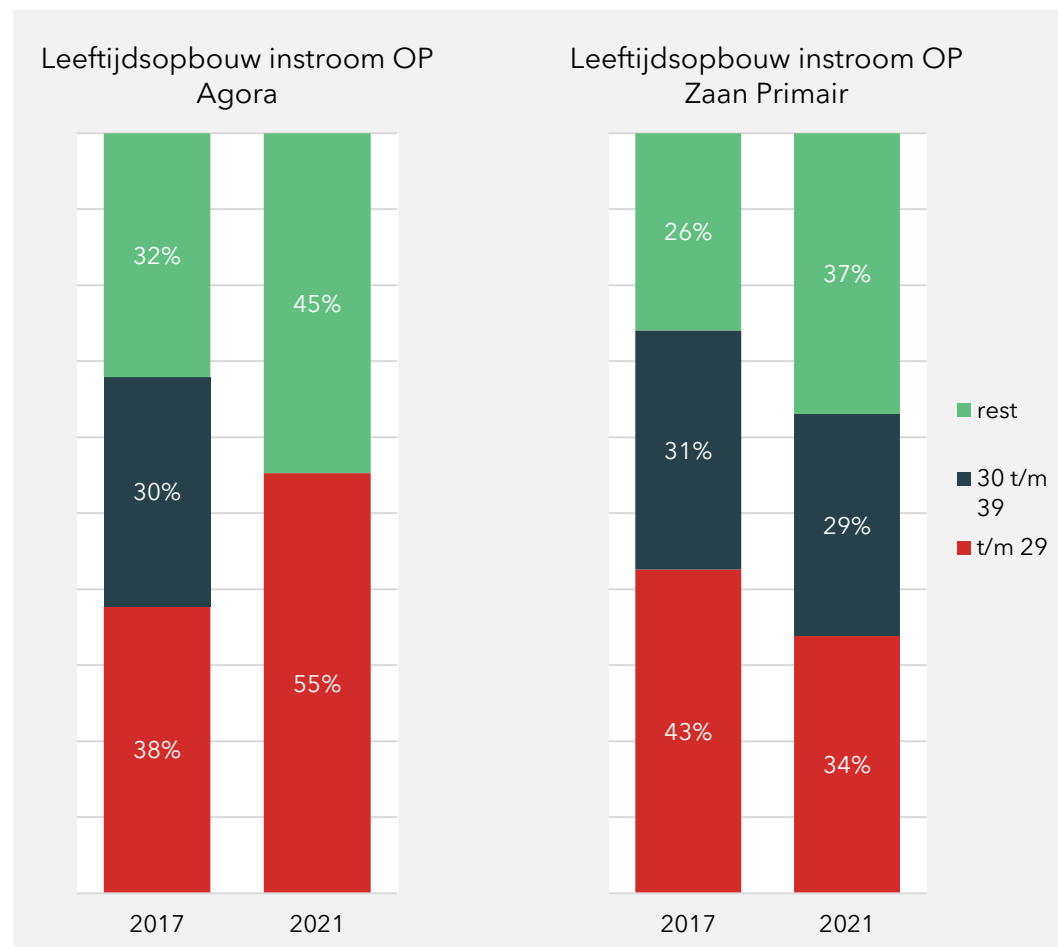
De instroom van onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- De instroom van onderwijsgevend personeel in overig Noord-Holland en de Zaanstreek is tussen 2017-2021 gestegen, in Amsterdam recent juist gedaald.
- De ontwikkeling in de instroom als aandeel van de totale groep onderwijsgevend personeel is vergelijkbaar tussen alle drie de gebieden in Noord-Nederland.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

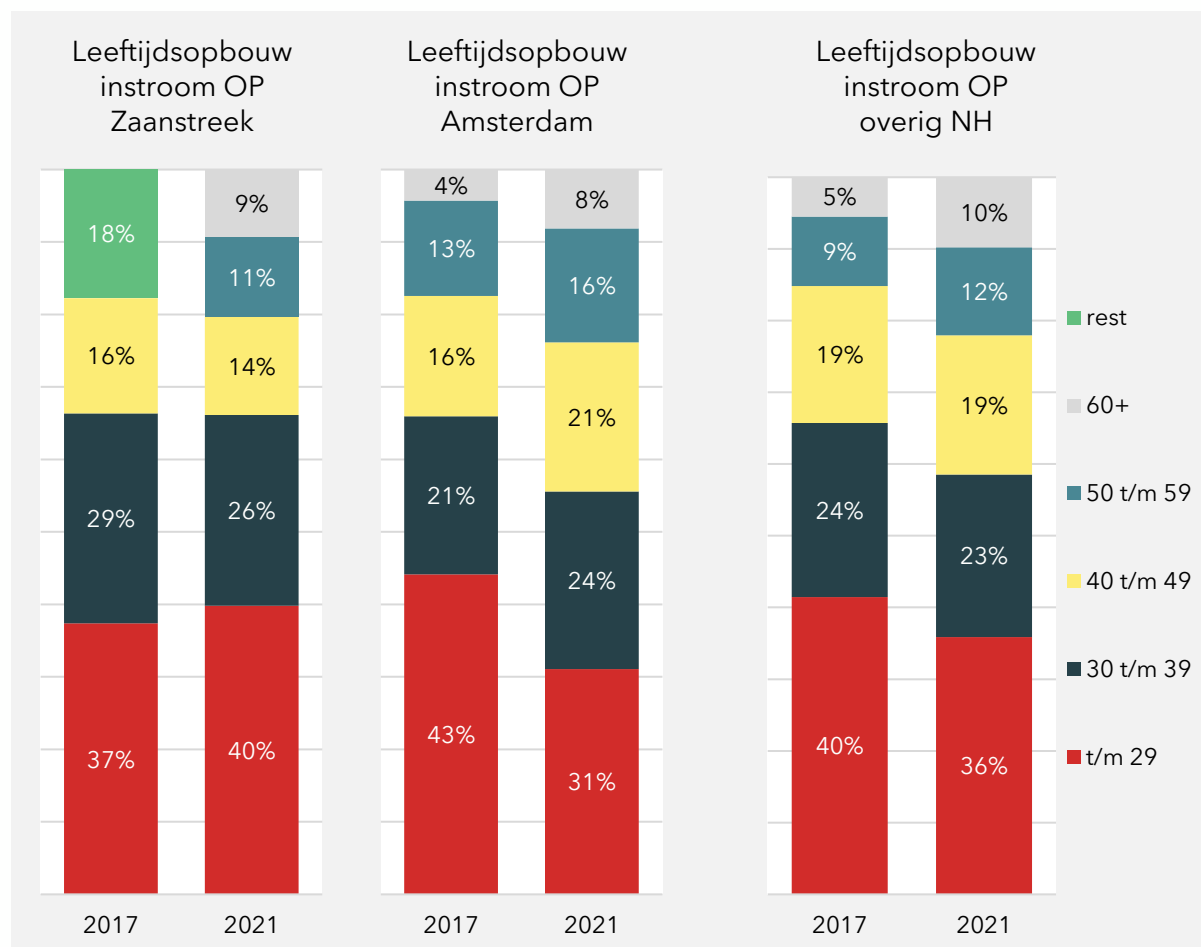
De leeftijdsverdeling van de instroom bij de Zaanse besturen

- De instroom van het aandeel twintigers is bij Agora gestegen tussen 2017 en 2021, bij Zaan Primair juist gedaald.
- De instroom van oudere leeftijdsgroepen (de rest categorie in de figuren) is toegenomen. Ze zijn noodgedwongen samengevoegd vanwege kleine aantallen.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

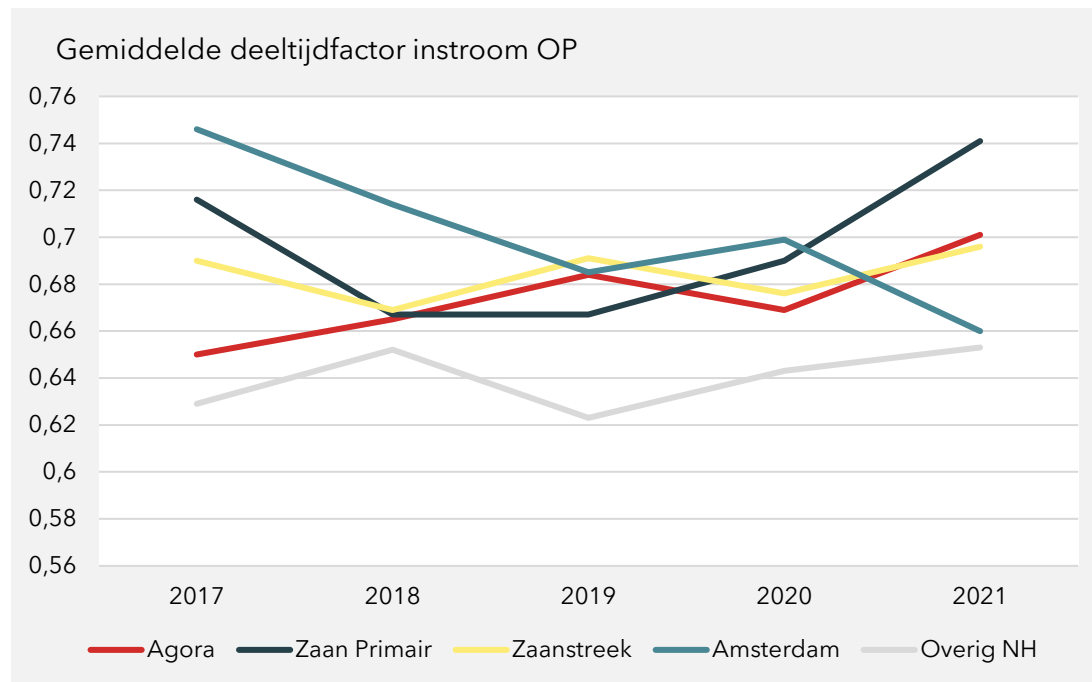
De leeftijdsverdeling van de instroom in Noord-Holland uitgesplitst

- Over het algemeen is in de instroom van de hoogste leeftijdsgroepen gestegen.
- In Amsterdam is de instroom van de jongste leeftijdsgroep (t/m 29 jaar) afgenomen. In overig Noord-Holland ook, maar minder sterk dan in Amsterdam.
- In de Zaanstreek is juist een stijging te zien van de instroom bij de jongste leeftijdsgroep.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

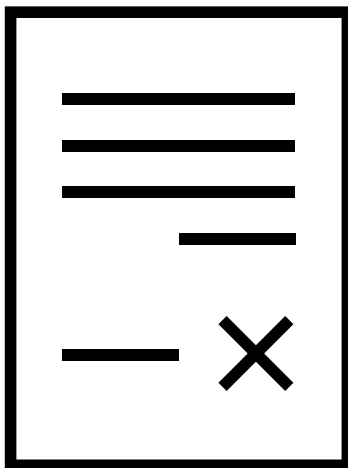
De gemiddelde deeltijdfactor van de instroom in Noord-Holland uitgesplitst

- De gemiddelde deeltijdfactor bij Agora laat een stijging zien. Bij Zaan Primair was er een daling, maar is de laatste jaren juist weer stijgend.
- In Amsterdam is er juist een daling te zien.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - INSTROOM

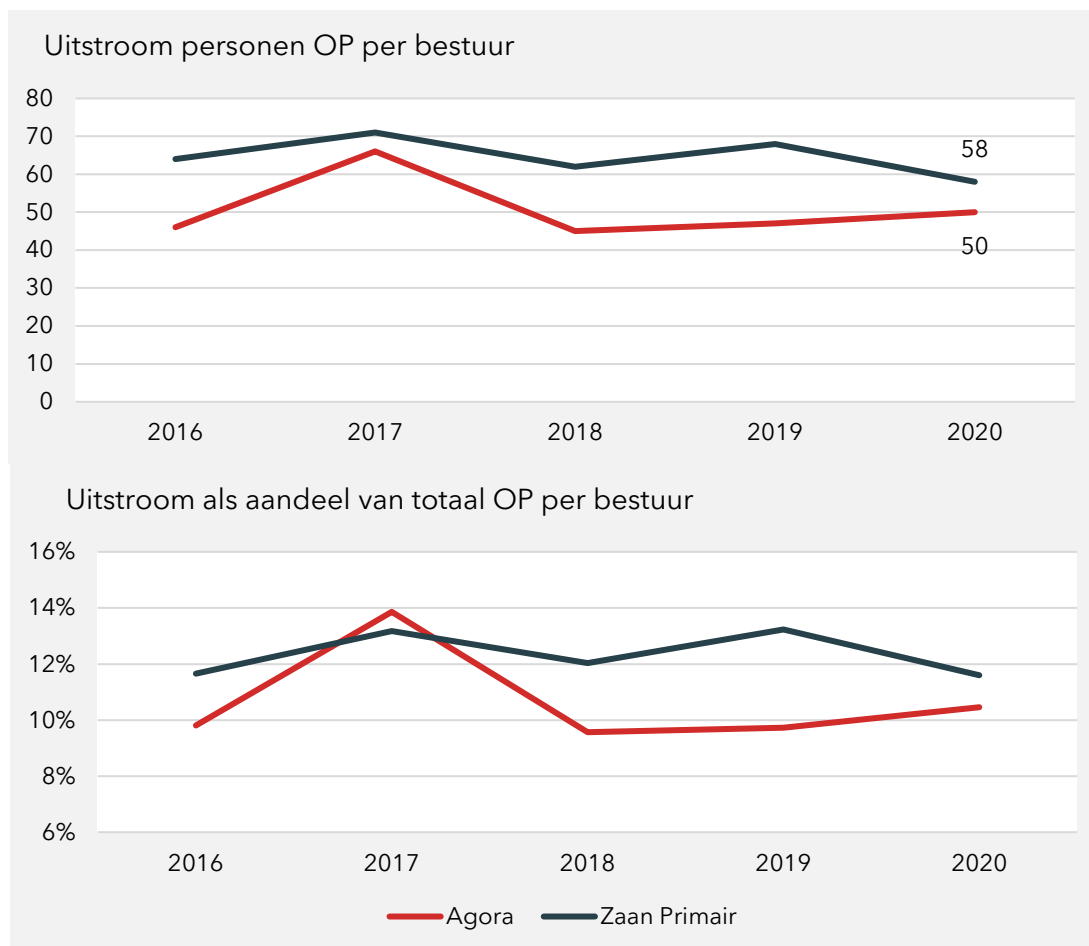
Het aandeel van de instroom met een vast contract bij de Zaanse besturen

- Bij de twee Zaanse besturen heeft de instroom voornamelijk een tijdelijk contract.
- Dat is niet weergegeven in een figuur. Het aantal ingestroomde personen met een vast contract was te laag om deze uitsplitsing te exporteren.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - UITSTROOM

De uitstroom van onderwijsgevend personeel bij de Zaanse besturen

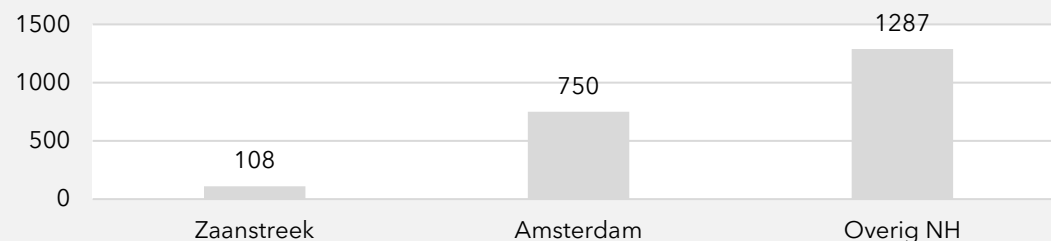

- De uitstroom bij de Zaanse besturen is jaarlijks ongeveer 50 à 60 personen.
- Dat is goed voor zo'n 10 tot 14 procent van het lerarenbestand.
- De aantallen zijn te klein om te kunnen weergeven waar de uitstroom naartoe gaat, maar de meeste blijven werkzaam in het po.

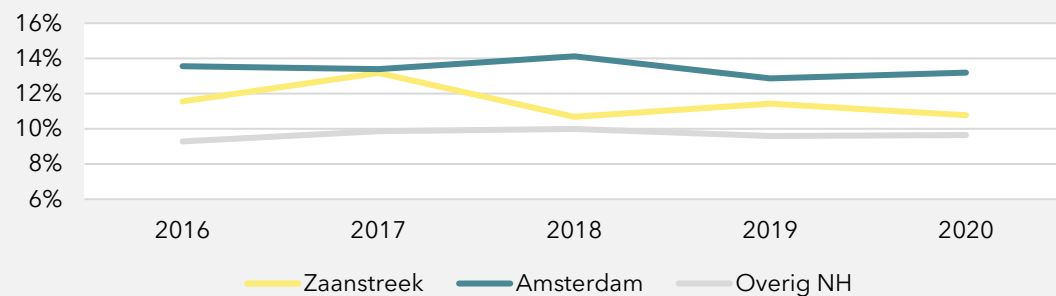
MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - UITSTROOM

De uitstroom van onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

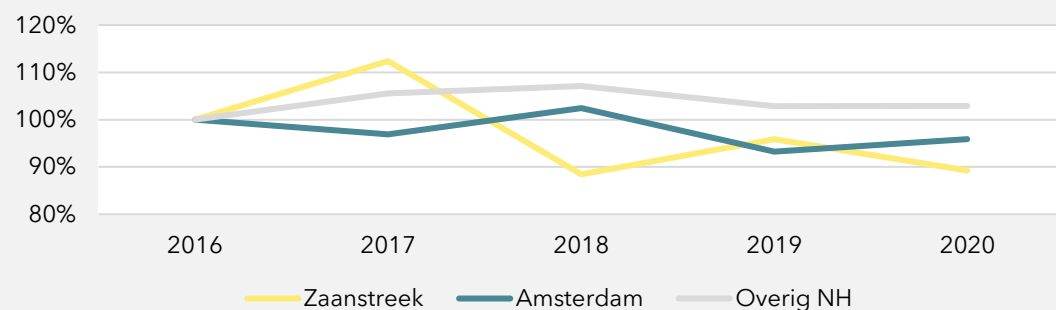
Uitstroom personen OP in 2020 per regio

Uitstroom als aandeel van totaal OP per regio

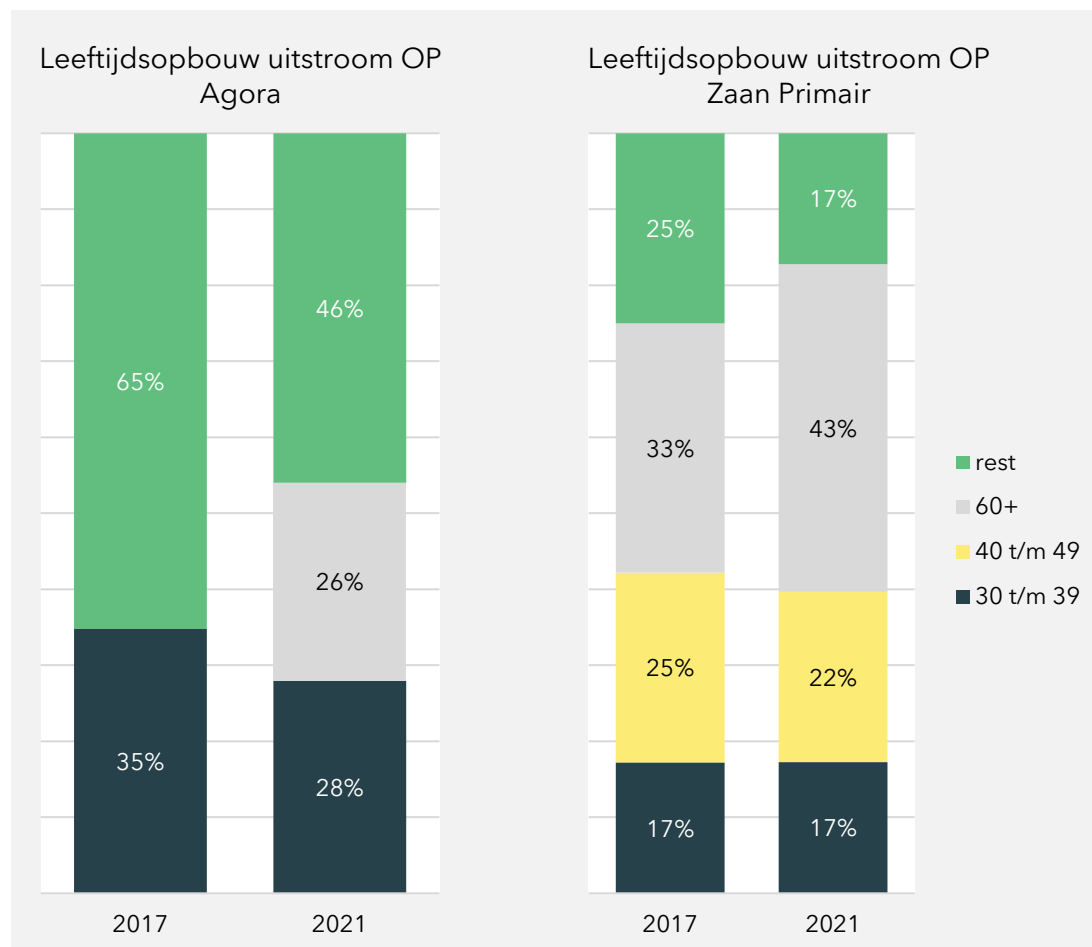
Ontwikkeling uitstroom OP 2016-2020 per regio

- De uitstroom in de Zaanstreek is tussen 2016 en 2021 gedaald.
- In Amsterdam en overig Noord-Holland is de uitstroom juist iets gestegen.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - UITSTROOM

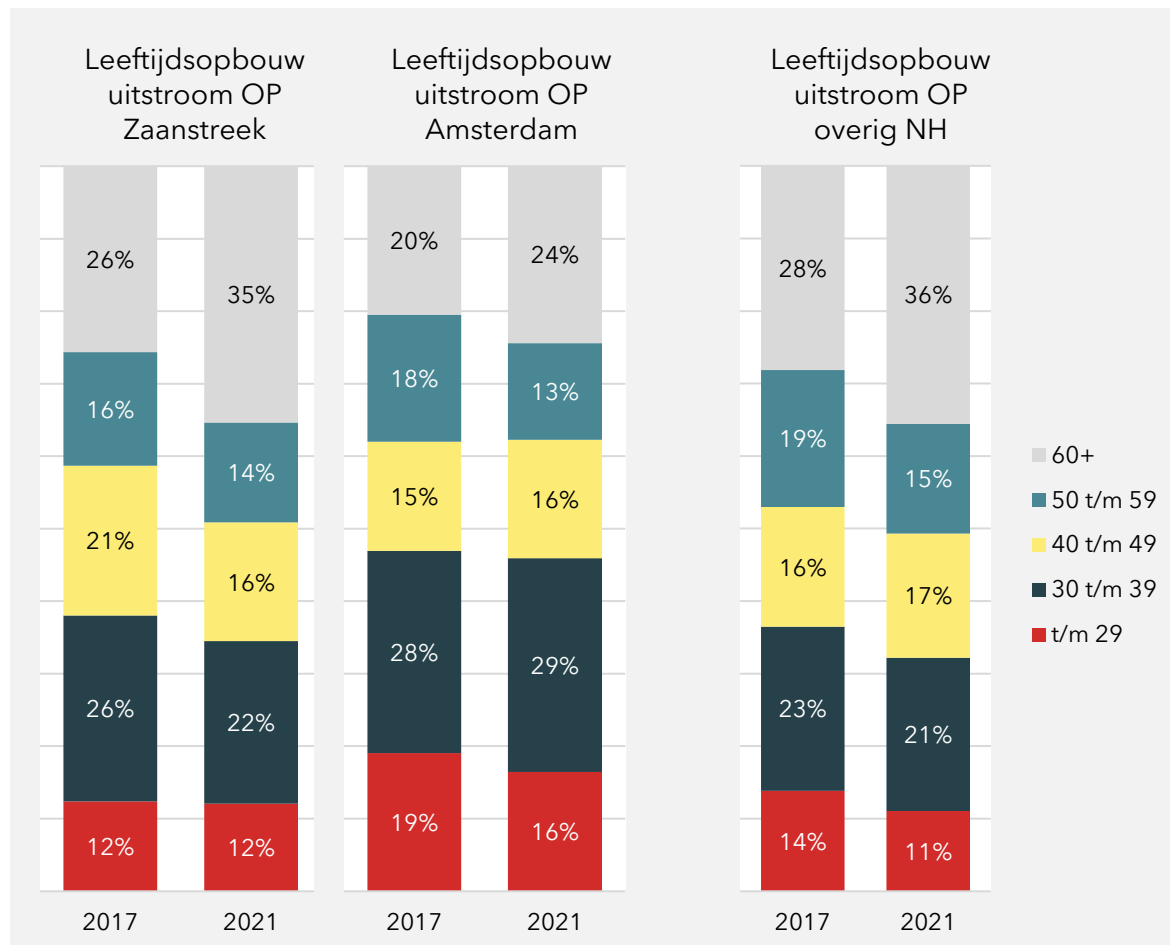
De leeftijdsverdeling van de uitstroom bij de Zaanse besturen

- Bij Zaan Primair is de uitstroom in de leeftijdsgroep 60-plus gestegen.
- Bij Agora is de uitstroom onder dertigers iets gedaald. Dat is relatief de grootste groep uitstromers voor dit bestuur.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN - UITSTROOM

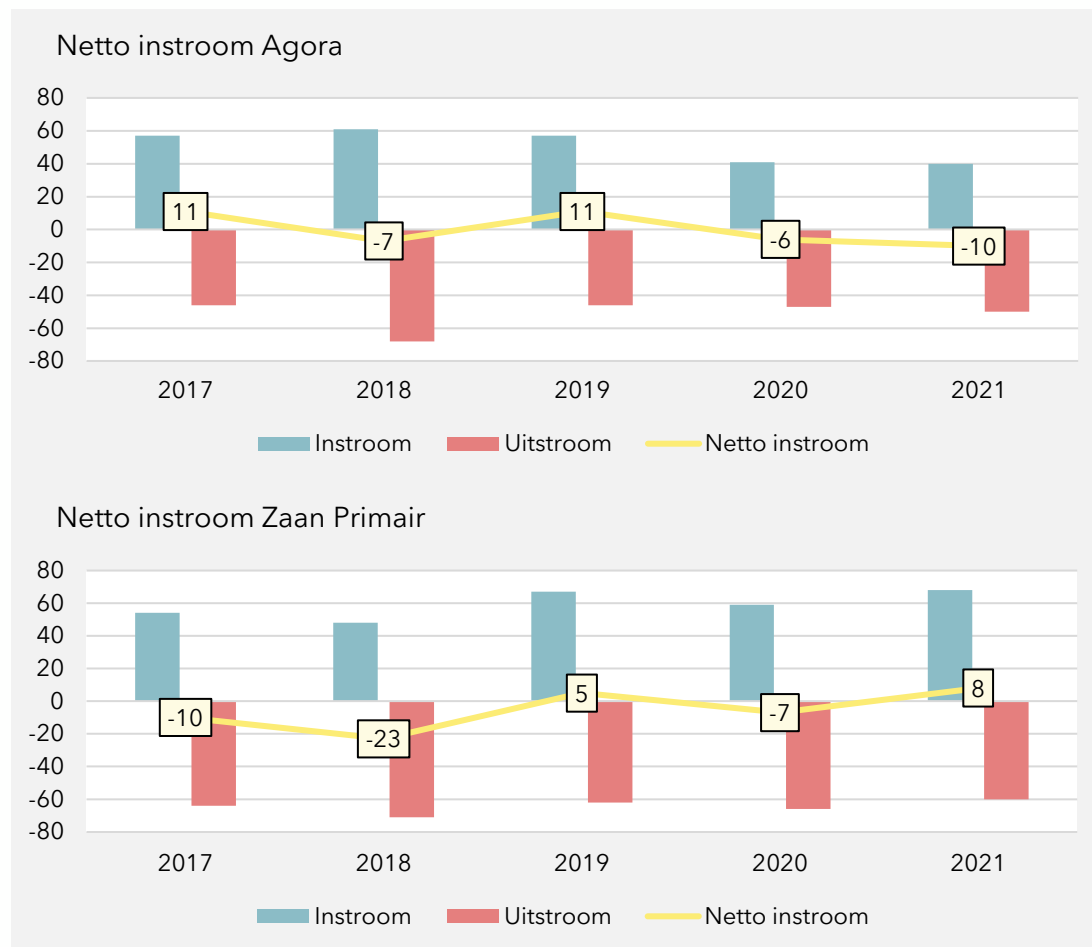
De leeftijdsverdeling van de uitstroom in Noord-Holland uitgesplitst

- De uitstroom van 60-plussers is gestegen in de Zaanstreek en in overig Noord-Holland.
- De uitstroom van dertigers is gedaald in de Zaanstreek.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN

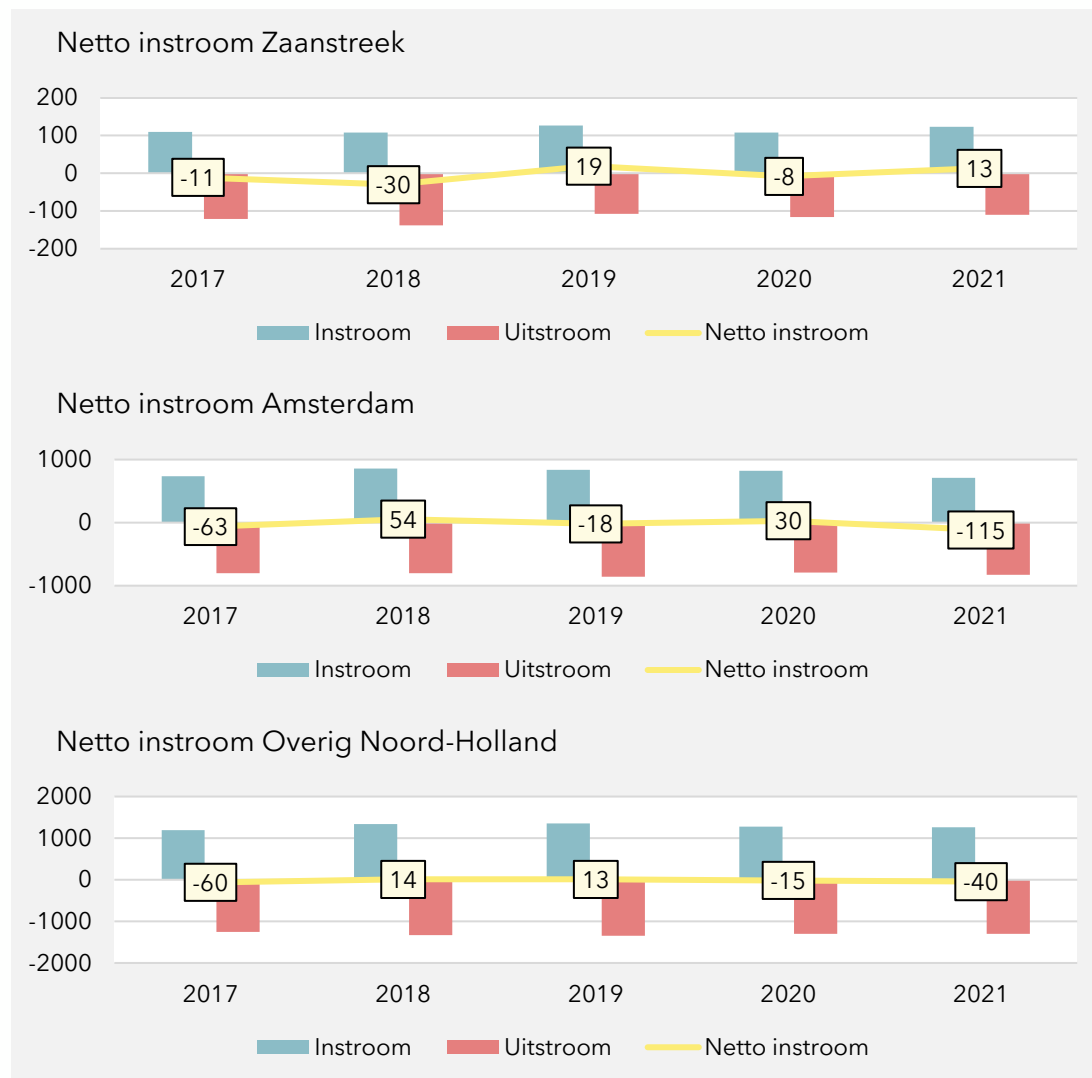
De netto-instroom van onderwijsgevend personeel bij de Zaanse besturen

- Het verschilt per jaar of de netto-instroom bij de Zaanse besturen positief of negatief is.
- Bij Agora is de netto-instroom in 2021 negatief, bij Zaan Primair juist positief.

MOBILITEIT VAN LEERKRACHTEN

De netto-instroom van onderwijsgevend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

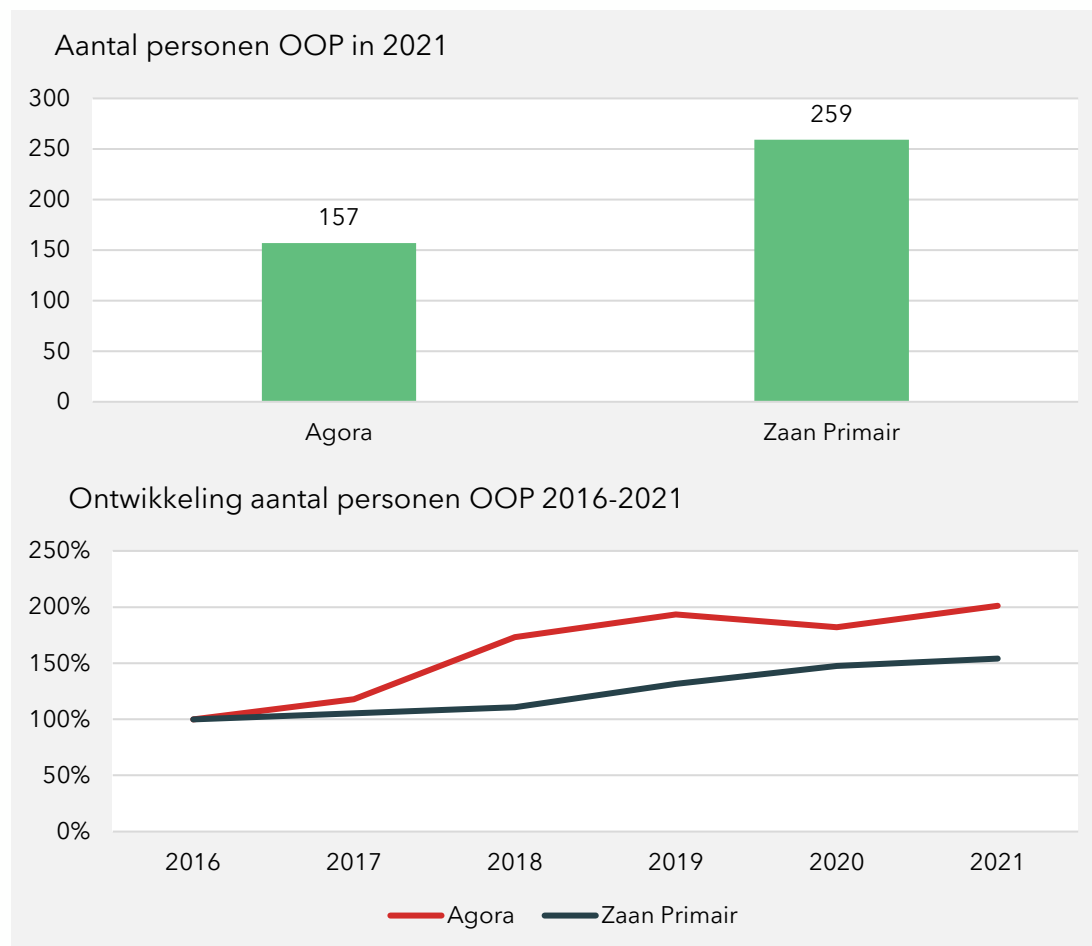
- Ook voor de Zaanstreek, Amsterdam en overig Noord-Holland geldt dat de netto-instroom per jaar wisselt tussen positief en negatief.

THEMA 3

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

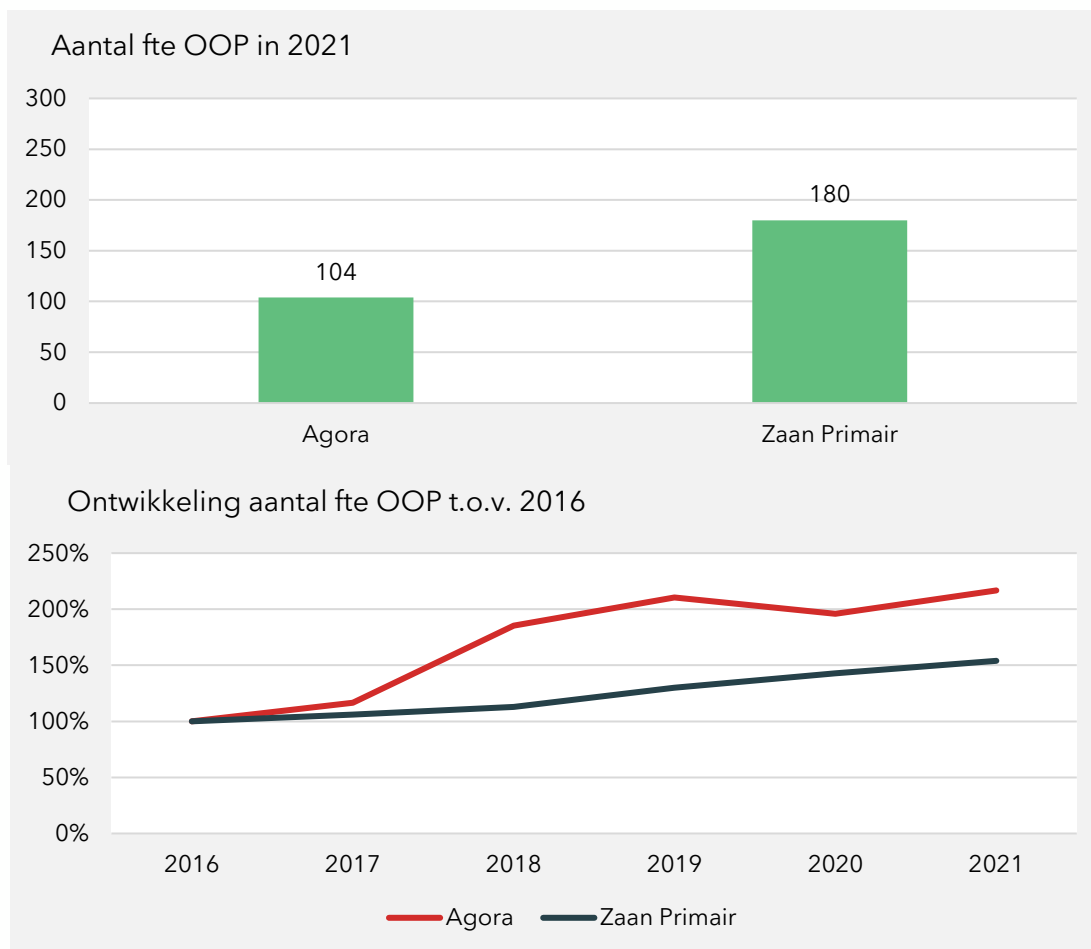
Het aantal personen onderwijsondersteunend personeel bij de twee Zaanse besturen

- Zaan Primair heeft ruim 1,5 keer zoveel **personen** onderwijsondersteunend personeel in dienst als Agora.
- Tussen 2016 en 2021 is het **aantal personen** onderwijsondersteunend personeel bij de Zaanse besturen sterk gestegen.
- Die stijging is het sterkst bij Agora.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

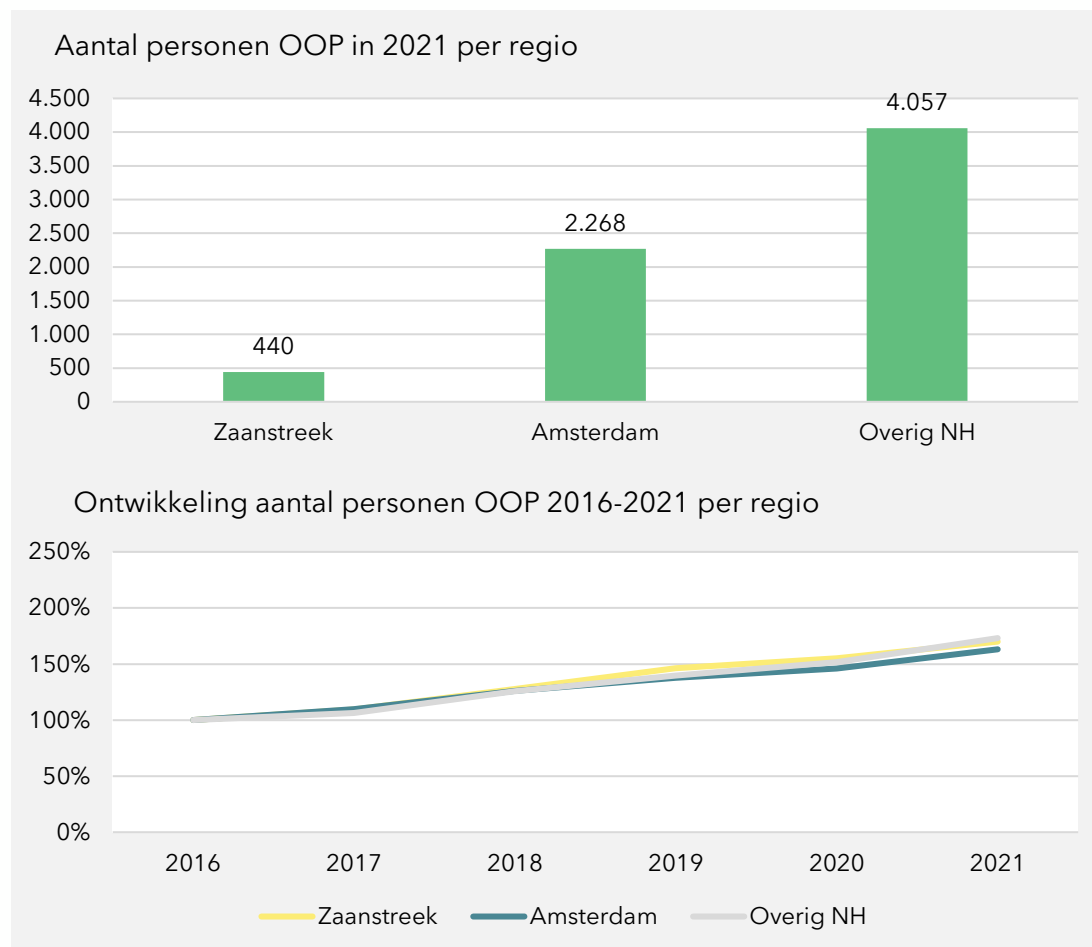
Het aantal voltijdsequivalenten (fte) onderwijsondersteunend personeel bij de twee Zaanse besturen

- Ook in **aantal fte** is een stijging in onderwijsondersteunend personeel zichtbaar.
- Wederom is de stijging bij Agora het sterkst.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

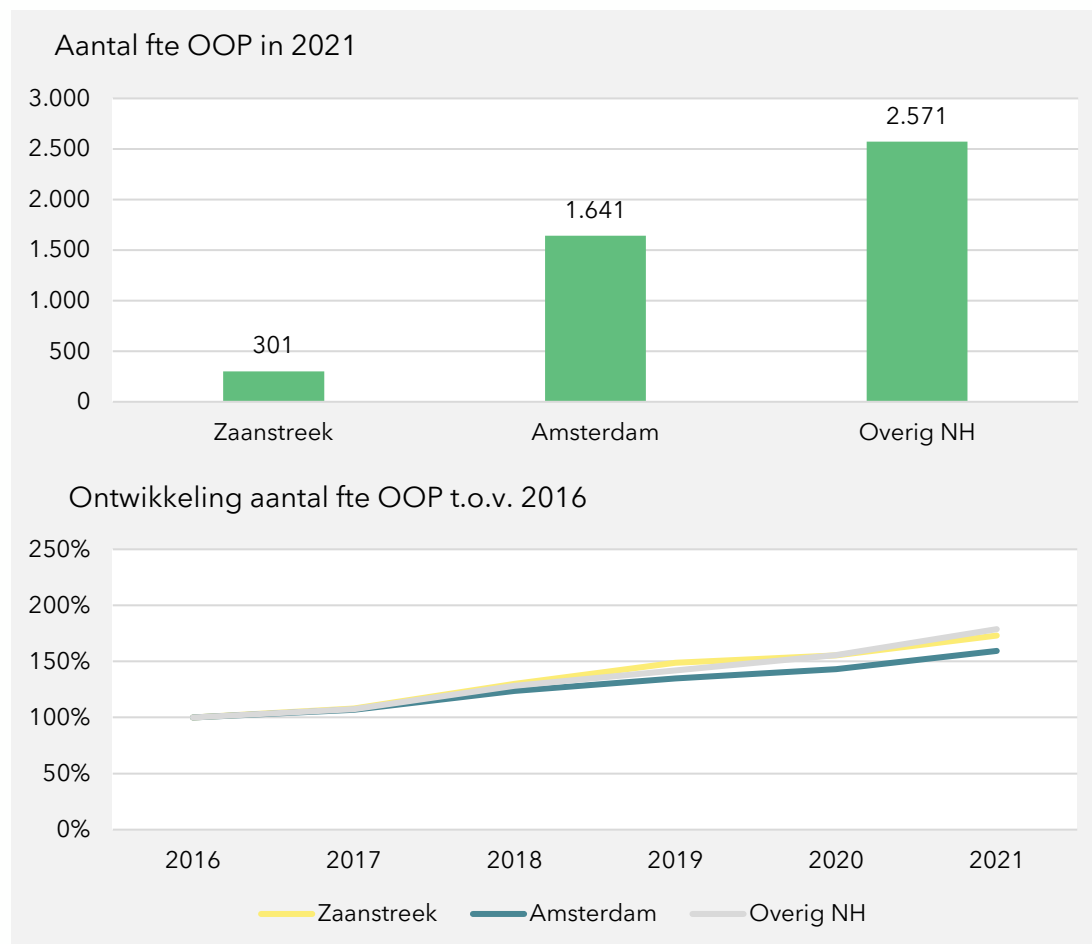
Het aantal personen onderwijsondersteunend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- De stijging van het **aantal personen** onderwijsondersteunend personeel is in heel Noord-Holland zichtbaar.
- De ontwikkeling van het aantal personen onderwijsondersteunend personeel over tijd is in de Zaanstreek, Amsterdam en overig Noord-Holland nagenoeg identiek.

ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL

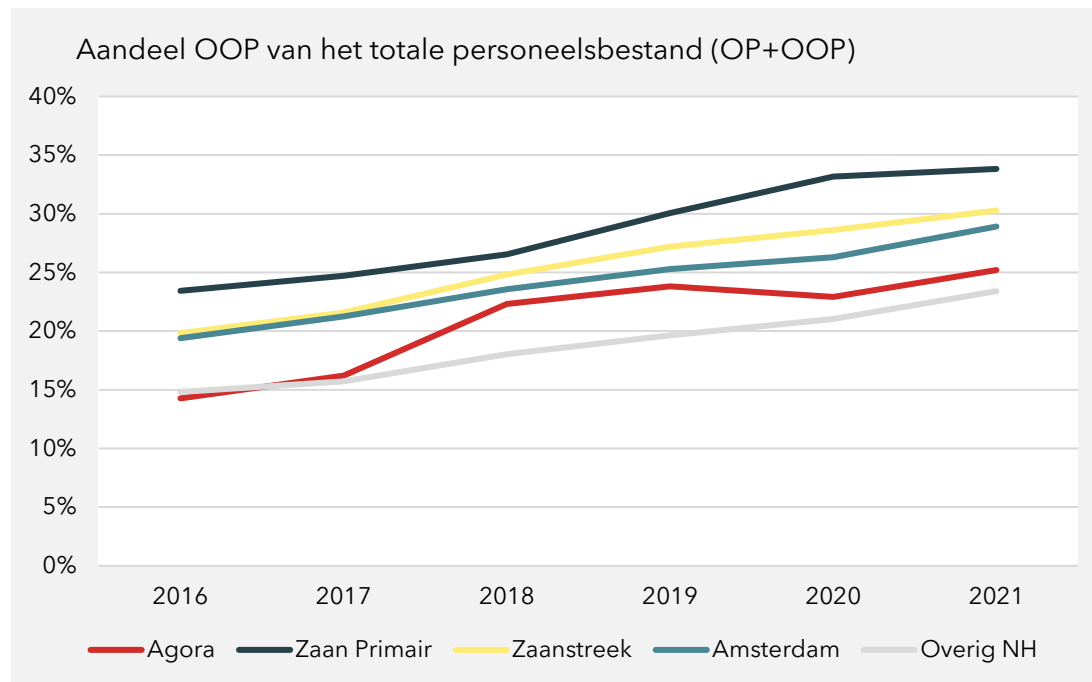
Het aantal voltijdsequivalenten (fte) onderwijsondersteunend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- De trend die zichtbaar is bij het **aantal personen** onderwijsondersteunend personeel, zijn ook zichtbaar bij het **aantal fte** ondersteund personeel.

ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL

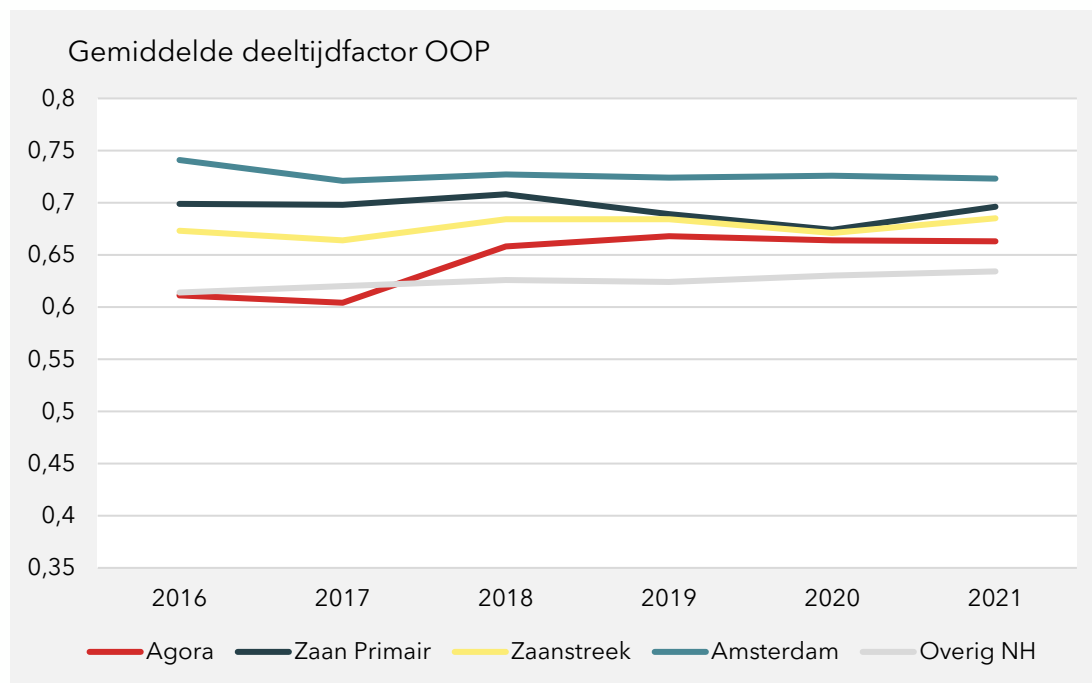
Het aandeel OOP van het totale personeelsbestand (OP + OOP)

- Het aandeel OOP van het totale personeelsbestand voor alle onderscheiden groepen gestegen.
- Zaan Primair maakt relatief gezien het meeste gebruik van OOP'ers.
- Bij Agora is het aandeel OOP relatief laag, maar wel hoger dan in overig Noord-Holland.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

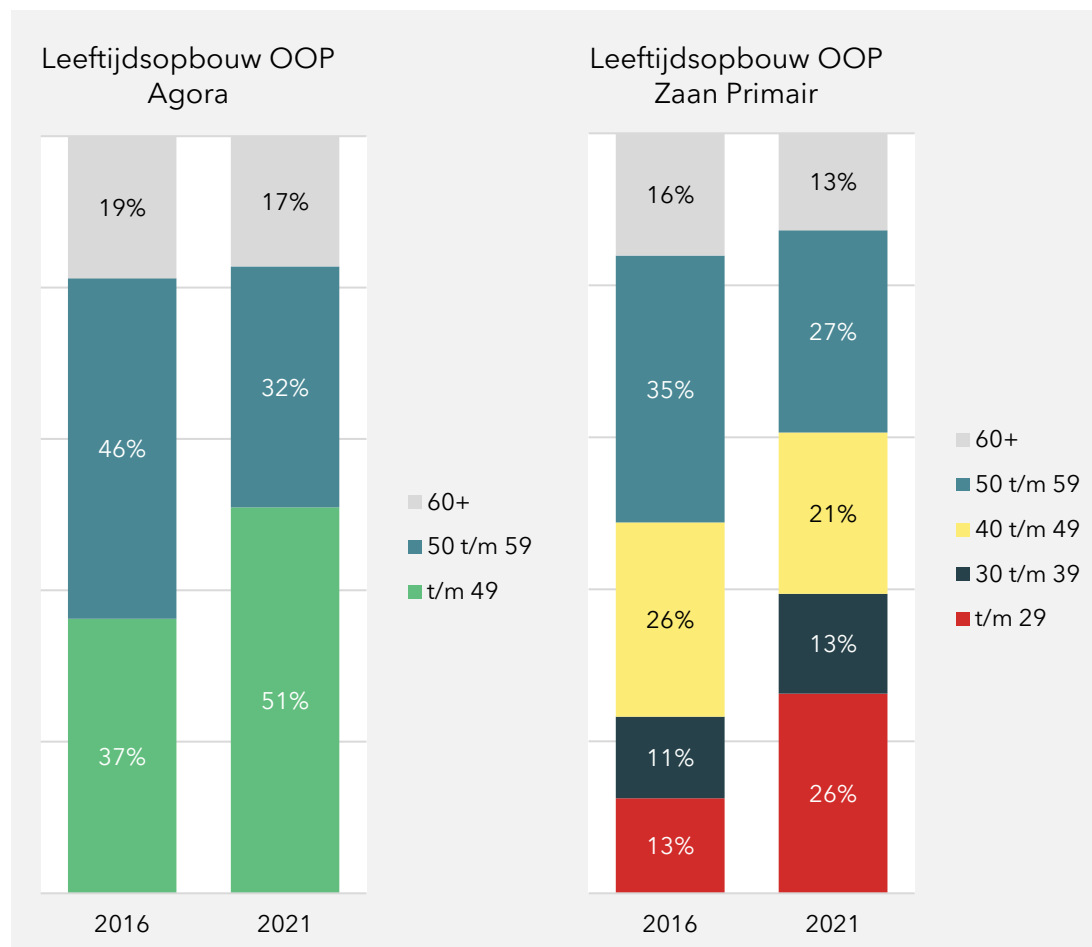
De gemiddelde deeltijdfactor uitgesplitst naar de Zaanse besturen en de regio's in Noord-Holland

- Bij Agora is de gemiddelde deeltijdfactor onder onderwijsondersteunend personeel gestegen over tijd.
- Bij de andere onderscheiden groepen is de gemiddelde deeltijdfactor constanter over tijd.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

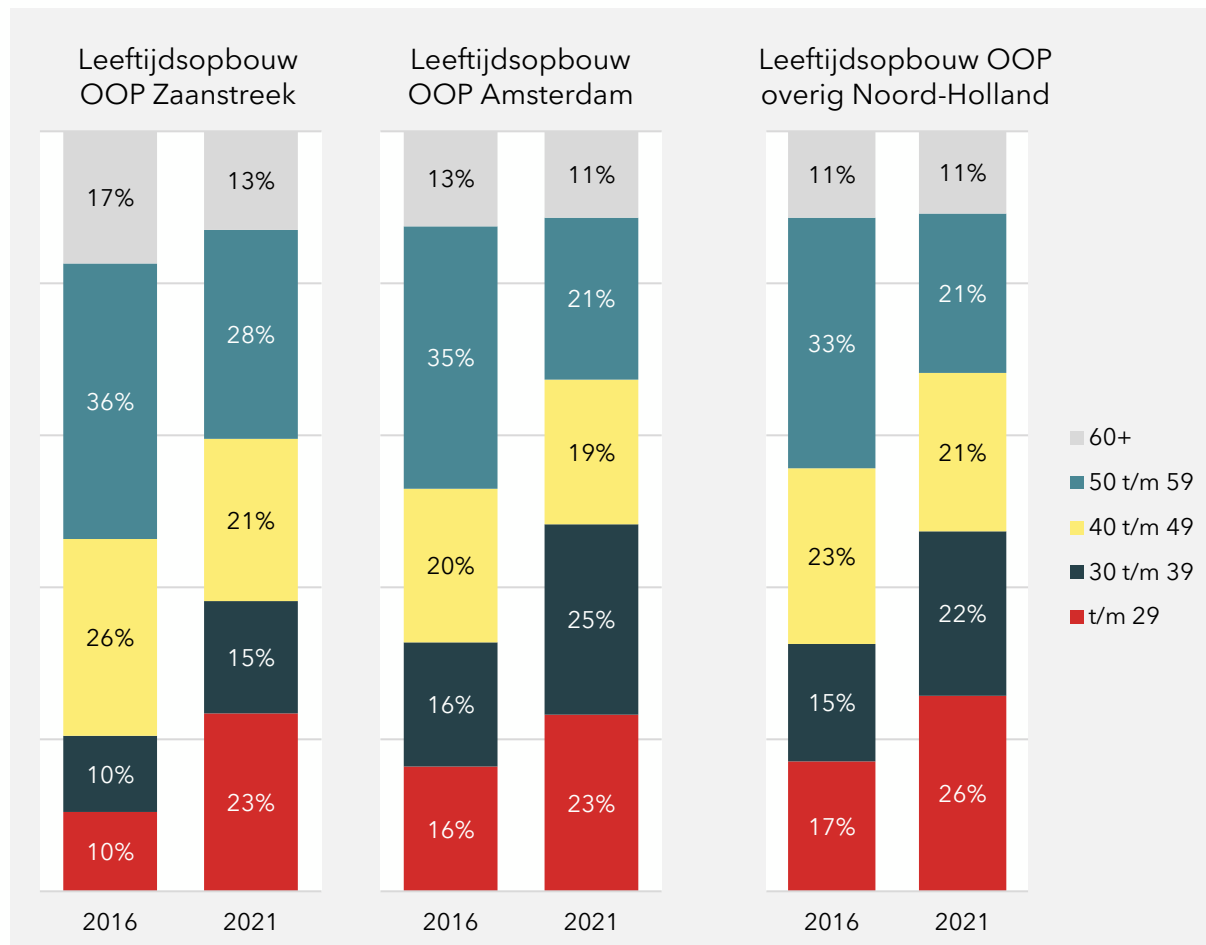
De leeftijdsopbouw van het onderwijsondersteunend personeel bij de Zaanse besturen

- De leeftijdsopbouw van het onderwijsondersteunend personeel is bij beide besturen veranderd over tijd.
- Bij Agora zijn er relatief meer onderwijsondersteuners met een leeftijd onder 50 jaar.
- Bij Zaan Primair is vooral een stijging van de jongste leeftijdsgroep (t/m 29 jaar) zichtbaar.

ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL

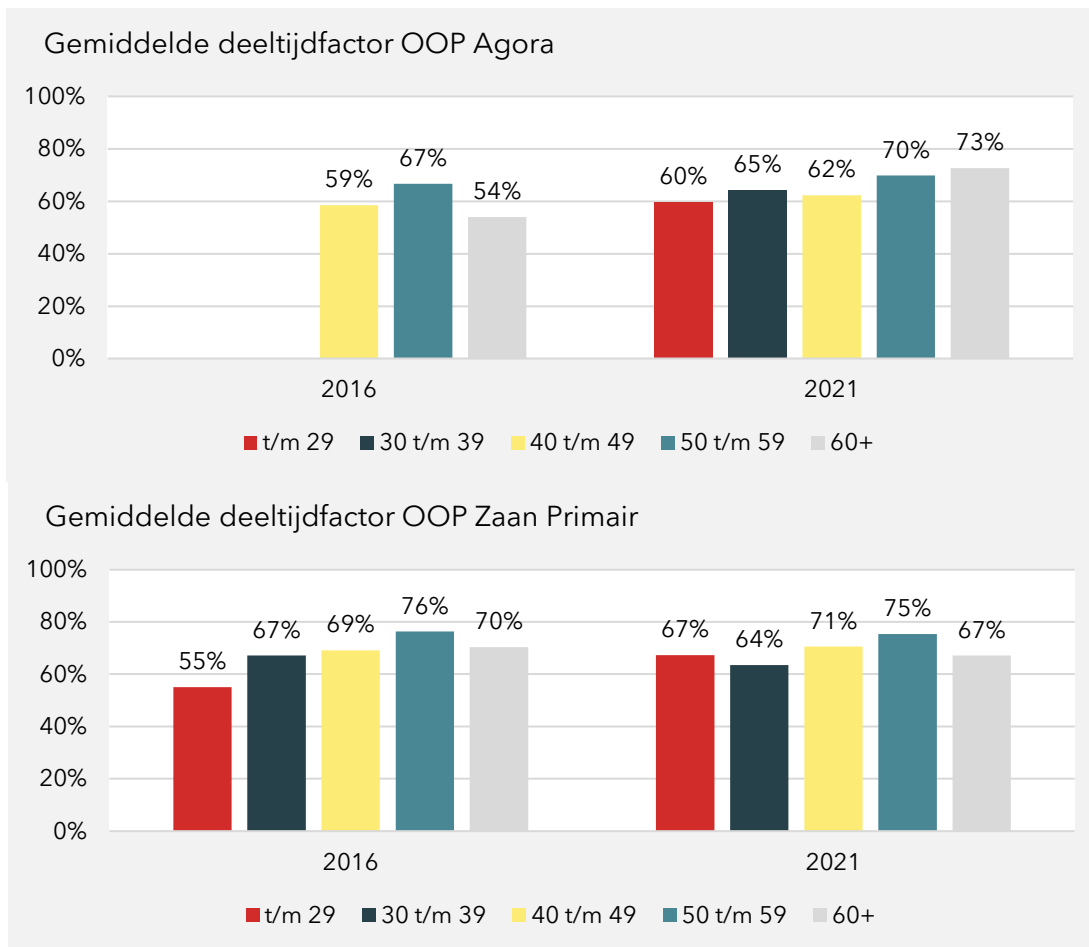
De leeftijdsopbouw van het onderwijsondersteunend personeel in Noord-Holland uitgesplitst

- De leeftijdsamenstelling van het onderwijsondersteunend personeel is ook in andere delen van Noord-Holland veranderd als gevolg van de grote stijging in aantal personen.
- In alle onderscheiden gebieden is de groep tot en met 39 jaar sterk gestegen, terwijl de oudere leeftijdsgroepen zijn gedaald.

ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL

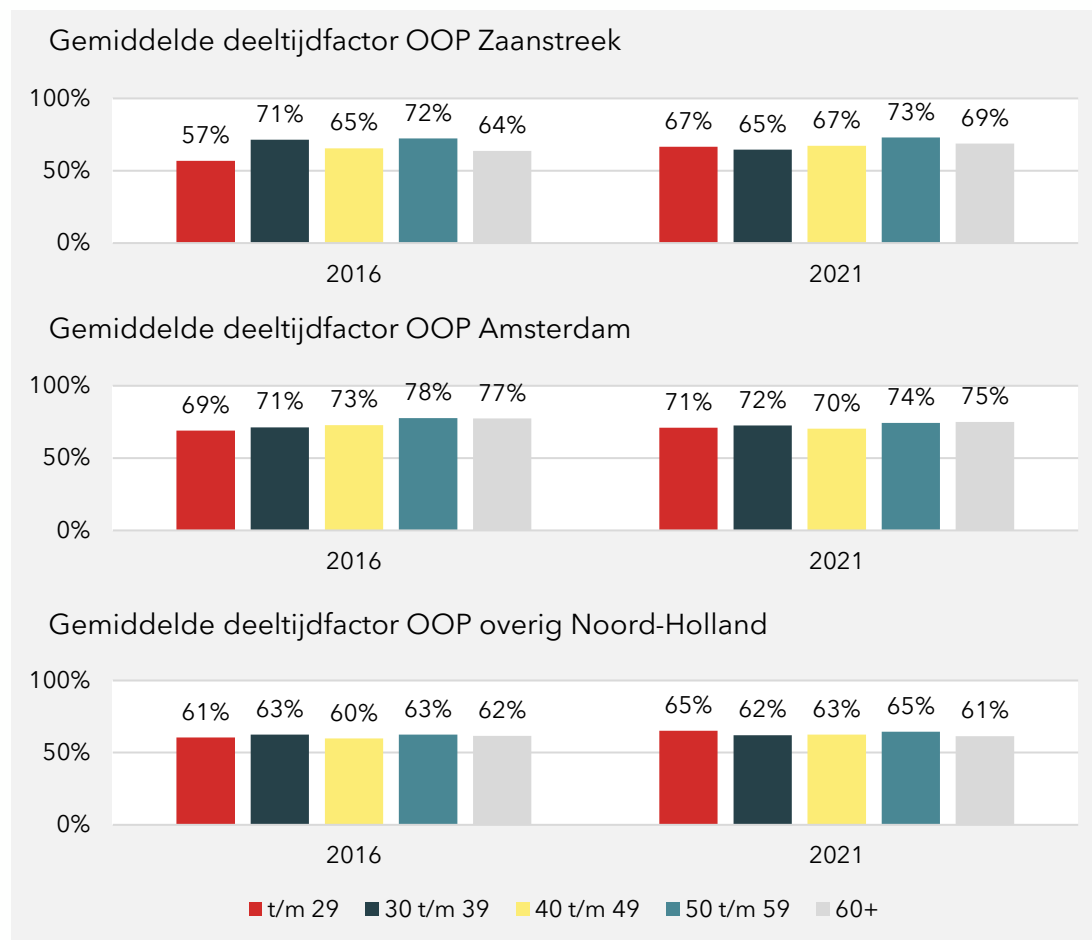
De gemiddelde deeltijdfactor per leeftijdsgroep bij de Zaanse besturen

- De gemiddelde deeltijdfactor onder twintigers is bij Zaan Primair gestegen. Bij Agora is die leeftijdscategorie niet weergegeven vanwege de CBS-onthullingsregels.
- Bij Agora is sprake van een stijging bij veertigers en 60-plussers.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

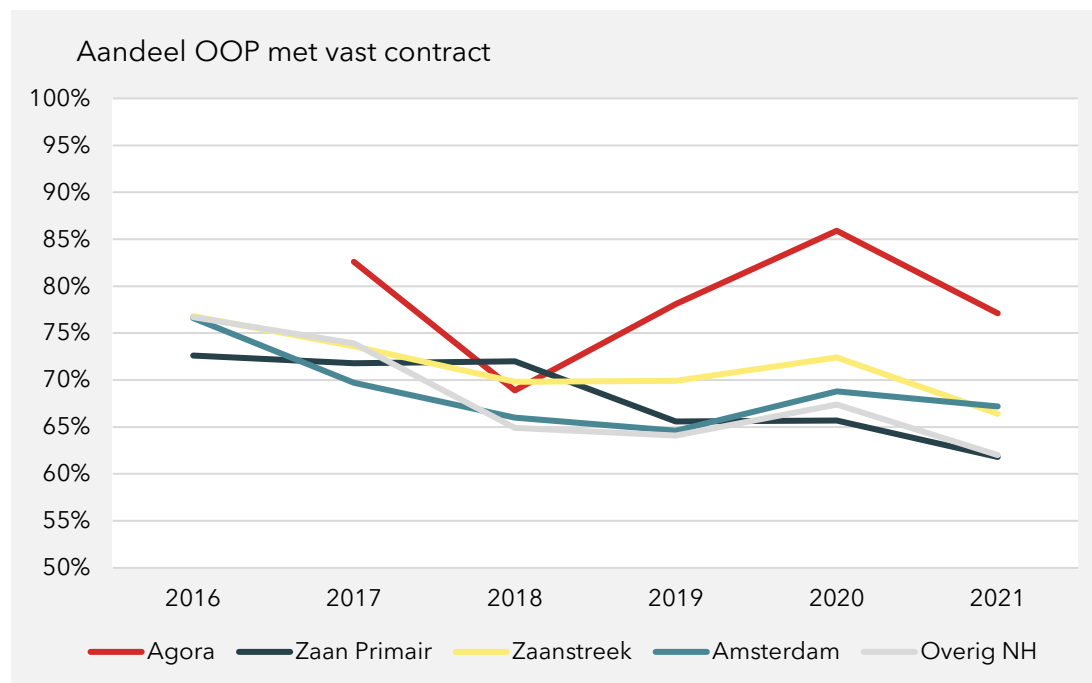
De gemiddelde deeltijdfactor per leeftijdsgroep in Noord-Holland uitgesplitst

- Vooral onder twintigers is er sprake van een stijging in de gemiddelde deeltijdfactor bij onderwijsondersteunend personeel in de regio's van Noord-Holland.

ONDERWIJSONDERSTEUNEND PERSONEEL

Het aandeel onderwijsondersteunend personeel met een vast contract

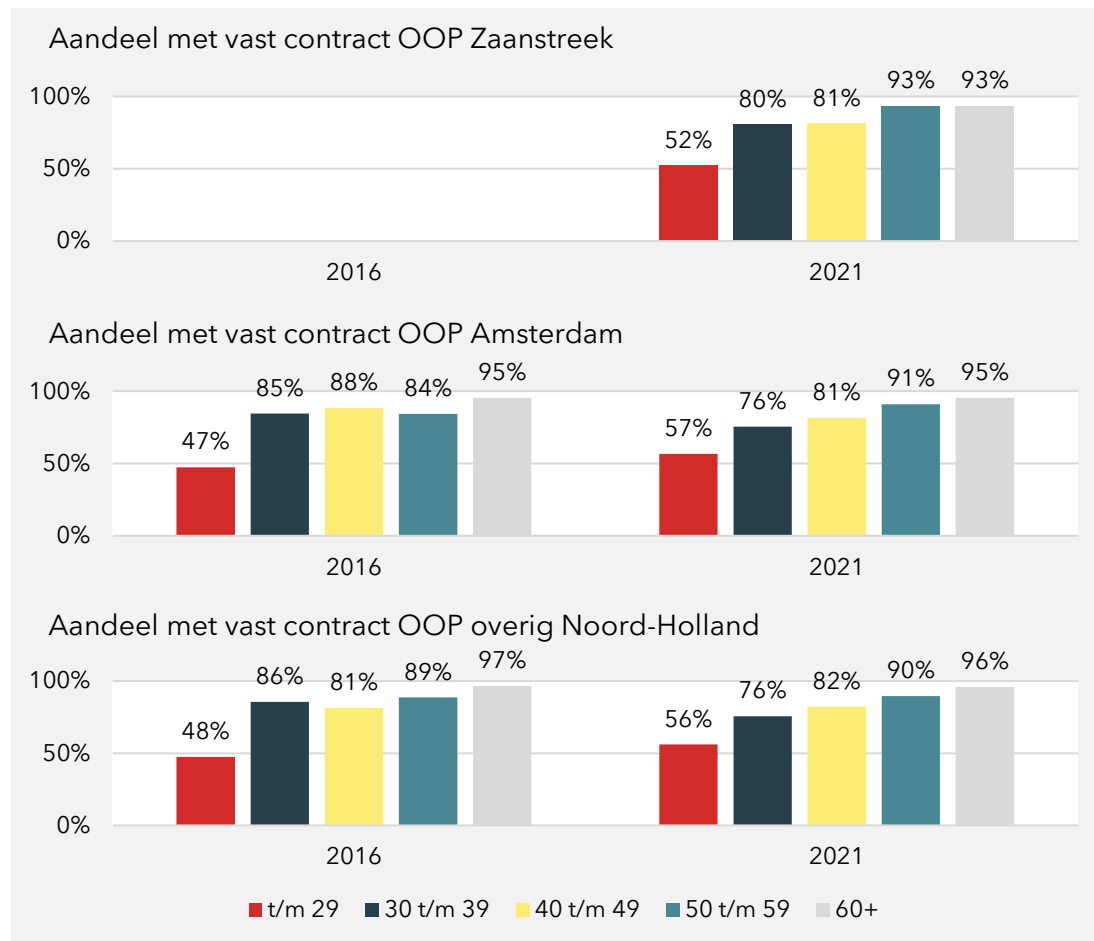

- Het aandeel onderwijs ondersteunend personeel met een vast contract is door de jaren gedaald. Dat geldt voor zowel bij beide besturen als voor de onderscheiden regio's in Noord-Holland.
- De daling van vaste contracten zal hoogstwaarschijnlijk samenhangen met de grote, veelal jonge aanwas van de onderwijsondersteuners.

NB: Het aandeel met een vast contract in 2016 is voor Agora is niet weergegeven vanwege de CBS-privacyregels.

ONDERWIJS ONDERSTEUNEND PERSONEEL

Het aandeel met een vast contract per leeftijdsgroep in Noord-Holland uitgesplitst

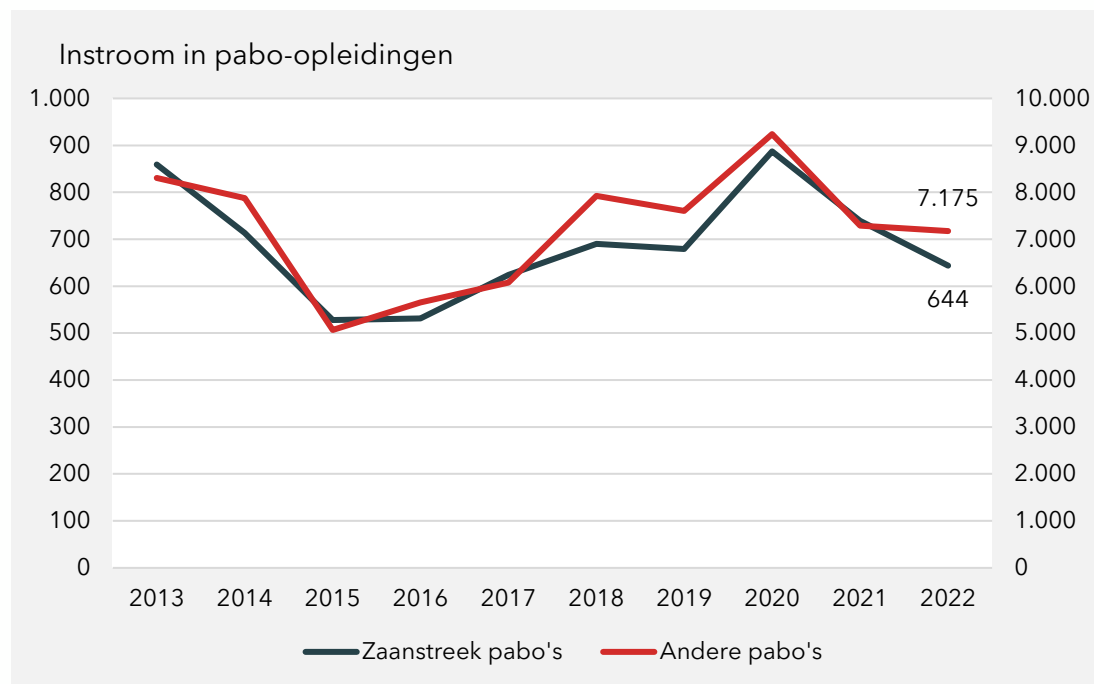
- Het aandeel OOP'ers met een vast contract is onder twintigers duidelijk lager dan bij de overige leeftijdsgroepen.
- In Amsterdam en in overig Noord-Holland is bovendien sprake van een stijging van het aandeel vast contracten bij deze leeftijdsgroep.
- De oudere leeftijdsgroepen hebben bijna allemaal een vast contract.

THEMA 4

PABO-STUDENTEN

PABO-STUDENTEN

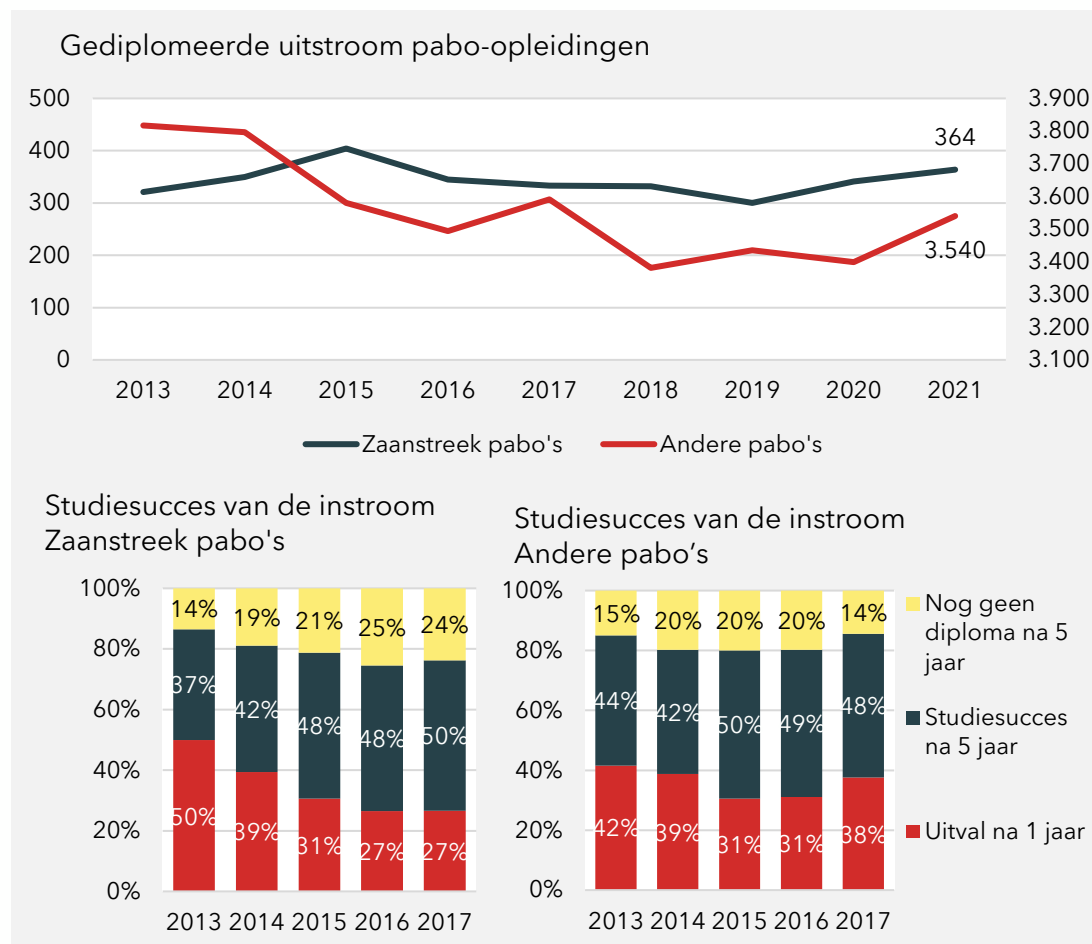
De instroom in pabo-opleidingen

- Rondom de Zaanstreek zijn er vijf pabo-opleidingen: iPabo Amsterdam, iPabo Alkmaar, Pabo HvA, InHolland Amsterdam en InHolland Alkmaar.
- De instroom in de pabo-opleidingen rondom de Zaanstreek en die in de overige pabo-opleidingen volgen eenzelfde ontwikkeling.

PABO-STUDENTEN

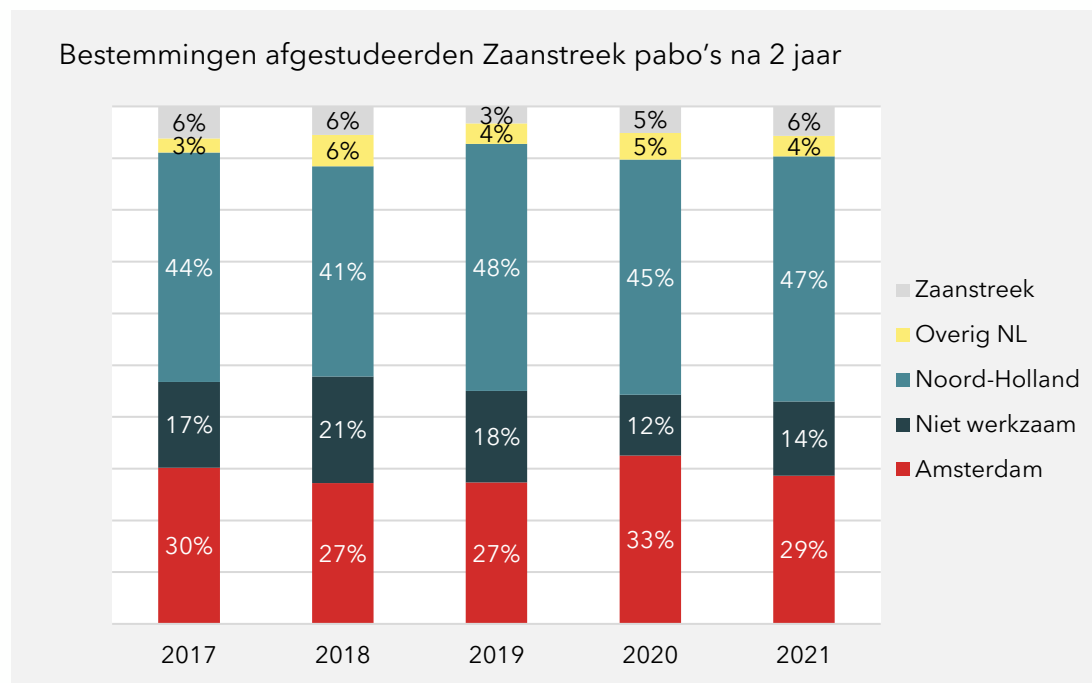
De gediplomeerde uitstroom van pabo-studenten en het studiesucces

- Per jaar studeren er zo'n 300 à 400 studenten af aan de pabo's rond de Zaanstreek. In Nederland als geheel is dat een factor 10 groter.
- Ongeveer de helft van de instromers behaalt na vijf jaar een diploma. Dat aandeel is met de jaren gestegen.
- De uitval in het eerste jaar is bovendien gedaald en ligt de laatste jaren iets lager dan bij andere pabo's

PABO-STUDENTEN

De bestemming van pabo-afgestudeerden in het primair onderwijs

- Het aandeel pabo-afgestudeerden rondom de Zaanstreek dat na 2 jaar nog steeds werkzaam is, is redelijk constant over tijd.
- Ongeveer 6 procent gaat aan de slag in de Zaanstreek, terwijl de Zaanstreek qua aantal personen OP ongeveer 5 procent vertegenwoordigt.
- De meeste afgestudeerden gaan in overig Noord-Holland aan de slag, iets minder dan een derde in Amsterdam. Ter vergelijking: overig Noord-Holland vertegenwoordigt 64 procent van personen OP, Amsterdam 27 procent.
- 14 procent van de afgestudeerden is na twee jaar niet meer werkzaam in het po.

BIJLAGE - ONDERZOEKSVERANTWOORDING

- De bron van de data is de CBS Microdata. Dat is een verzameling van registratiegegevens op persoons- of bedrijfsniveau die aan elkaar gekoppeld kunnen worden.
- Voor dit onderzoek zijn de DUO-personeelsgegevens, DUO-onderwijsregistraties, DUO-diplomaregistraties, de Basisregistratie Personen (BRP) en de Polisadministratie van het UWV gebruikt.
- Sommige resultaten of uitsplitsingen zijn niet weergegeven. Dat komt omdat het aantal observaties te laag is. Vanwege onthullingsrisico's mogen deze resultaten van het CBS niet gepubliceerd worden.
- OP'ers of OOP'ers zijn toebedeeld aan bestuur/gemeente/regio op basis van de school (brin4) waar ze werkzaam zijn. Personen kunnen bij meerdere besturen/gemeenten/regio's werkzaam zijn. In dat geval is de persoon bij beide besturen/etc. gerekend, maar alleen voor het aantal fte per bestuur/etc.
- Omdat besturen versleuteld zijn in de Microdata, is ervan uitgegaan dat Zaan Primair het Zaanse bestuur is met de meeste personen, zoals ook in de openbare gegevens van DUO het geval is.
- De leeftijd van het onderwijspersoneel is bepaald op 1 oktober per jaar.

BIJLAGE - ONDERZOEKSVERANTWOORDING

- Instroom in bestuur/gemeente/regio is bepaald door te kijken of iemand het voorgaande jaar niet al werkzaam was bij hetzelfde bestuur/gemeente/regio.
- Uitstroom is bepaald door te kijken of iemand het volgende jaar niet meer werkzaam is bij hetzelfde bestuur/gemeente/regio.
- Instroom in opleiding is bepaald door te kijken of iemand in de twee jaar ervoor een andere opleiding of de pabo aan een andere instelling heeft gedaan. Gediplomeerde uitstroom is bepaald aan de hand van pabo-diplomaregistraties.
- Uitval na 1 jaar is wanneer een instromer het daaropvolgende jaar niet meer ingeschreven staat voor de pabo bij dezelfde instelling. Studiesucces na 5 jaar is bepaald door te achterhalen of iemand een pabo-diploma heeft gehaald na vijf studie jaren.
- Na diplomering is in de twee daaropvolgende schooljaren gekeken of en waar iemand werkzaam is in het primair onderwijs.

AUTEURS

Koen van der Ven

Koen is medior onderzoeker bij SEO Economisch Onderzoek en projectleider van het onderzoek naar lerarenmobiliteit in de Zaanstreek

k.vanderven@seo.nl

06-48194566

Daniel Pritsch

Daniel is junior onderzoeker bij SEO Economisch Onderzoek en betrokken bij de uitvoering van het onderzoek naar lerarenmobiliteit in de Zaanstreek

d.pritsch@seo.nl

Informatie & Disclaimer

SEO Economisch Onderzoek heeft op de verkregen informatie en data geen onderzoek uitgevoerd dat het karakter draagt van een accountantscontrole of due diligence. SEO is niet verantwoordelijk voor fouten of omissies in de verkregen informatie en data.